

Przedpłata

„Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2.—. Za odosłanie do mieszkania dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi na prowincji: miesięcznie kor. 2-70. W państwie niemieckim kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy zwykły 10 hal.

Numer niedzielny ilustrowany 14 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. 54 miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, — za każdy następny raz 12 halerzy. — Nadesłane po 60 halerzy od wiersza za każdy raz. — Śluby, nekrologi etc. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukea, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 137.

Kraków, Wtorek dnia 17 Maja 1904 r.

Rok XII.

Zjazd w Niszu.

Dwaj monarchowie Bałkańscy. — Nisz, przeszłość i teraźniejszość. — Głos francuski o zjeździe w Niszu. — Komentarz wiedeński. — Ułuda i prawda.

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

Król Piotr I. i książę Ferdynand Bułgarski zjechali się w sobotę, dnia 14 maja w Niszu.

Nasamprzód kilka słów o Niszu. Jest to drugie co do wielkości miasto w Serbji. Do 1878 r. należało do Turcji. Leży w urodzajnej dolinie Morawy, na lewym brzegu rzeki Niszany o 15 km. od ujścia tejże do bułgarskiej Morawy. Węzłowa stacja kolejowa. Zbiegają się bowiem tutaj dwie drogi żelazne: jedna idzie z Belgradu na Nisz oraz Skoplje (Uesküb) do Saloniki, druga z Sofji na Nisz do Belgradu.

Dwie dzielnice, odrębne niby dwa narody i dwie religie, składają się na owo miasto: dzielnica turecka, pełna meczetów, ale senna i podupadająca i dzielnica serbska, ruchliwa, rosnąca z roku na rok, dumna z swego bazaru i gmachów nowoczesnych. Na prawym brzegu Niszany rozłożyła się twierdza Vaubanowskiego systemu o pięć bramach. Ludność dochodzi do 20.000 głów, w tem 2.000 mahometan.

Nisz jest grodem starym, pełnym wspomnień dziejowych. Razymianie zwali go Naissus. Tutaj przyszedł na świat Konstantyn Wielki dnia 27 lutego 274 r. jako syn Cezara Constantiusa Chlorusa i Heleny. Odwiedzycy się roduinnemu miastu, powiększając je i upiększając.

Attyla zburzył miasto, Justynian je odbudował. Od końca 12 stulecia po 1386 r. panami Niszu byli Serbowie, odtąd Turcy. Dnia 23 go września 1689 r. pod Niszem na górne Włók markgraf Badeński, przywódca 17.000 żołnierzy cesarskich, pobił 40.000 Turków. Dnia 19-go maja 1809 Stefan Sindielica w chwili, gdy Turcy się wdzierali do szczytów, usypanych przez szaty serbskie na górze Czeiger (5 km. od Niszu), wysadził szczyt, siebie i setki wrogów w powietrze.

Podczas wojny turecko-serbskiej w 1876 r. Nisz tworzył podstawę działań militarnych tureckich przeciwko Serbji. Natomiast w drugiej wojnie serbsko-tureckiej armja serbska po trzydniowej bitwie dnia 28 grudnia 1877 r. zdobyła Nisz. Przynajmniej też Serbji owe miasto na kongresie berlińskim w 1878 r.

W tem mieście zjechali się dnia 14 maja król Piotr I i książę Ferdynand. Król udawał się do Vranii, miasta nad granicą turecką (około 15.000 mieszkańców), książę jechał do Wiednia.

Paryski „Temps“, dziennik wybitnie półurzędowy, donosi, że owo spotkanie w Niszu jest znakiem widomym zbliżenia Serbji i Bułgarji. To zbliżenie następuje pod patronatem Rosji. Rosja chce utworzyć z Serbji i Bułgarji zapórę przeciwko Austro-Węgrom w chwili, gdy sama jest zajęta na dalekim Wschodzie.

Nadto są dane, że dojdzie do zawarcia unji celnej bułgarsko-serbskiej. Misja Bizowa była krokiem przygotowanym, prowadzącym do tego celu. Owej unji celnej fundamentem będzie przymierze polityczne obu państw Bałkańskich. Takie przymierze jest możliwym pomimo różnicy interesów i różnicy poglądów w sprawie macedońskiej.

Informacja gazety „Temps“ pochodzi z Belgradu. — Rozumie się, że wywarła ona wrażenie nieprzyjemne w kręgach dyplomatycznych austro-węgierskich. Odpowiada więc na ową informację „Neue Fr. Presse“, używana znowu po dłuższej przerwie przez Biuro Literackie na Ballhausplatzu do wynurzeń półurzędowych.

Rząd serbski — pisze „N. Fr. Presse“ — czyni zabiegi, by zjazd obu monarchów bałkańskich zabarwić w duchu antyaustriackim, a zarazem oczernić lojalność Austro-Węgier w stosunku do Rosji. Książę Ferdynand jedzie z Niszu do Wiednia. Już z tego faktu wypływa jasno,

że zjazd z królem Piotrem nie może być wymierzony przeciwko Austro-Węgrom. Przeciwnie, celem tego zjazdu jest wzmocnienie na Bałkanie polityki austriackiej i rosyjskiej.

Tyle ów dziennik wiedeński, który poświęca nadto długi artykuł udowodnieniu, że ani obydwaj monarchowie bałkańscy nie śmieliby kauc planów przeciwko Austro-Węgrom, ani Rosja nie miałaby interesu prowadzenia na Bałkanie kontro polityki przeciwko swemu sprzymierzeńcowi.

Wszystko to jest zupełnie mylnem! Dyplomacja rosyjska na Bałkanie stąpa pewniej, niż atapała do lutego r. b. w Japonji. Bałkan — to teren znany dla niej i wypróbowany. Wie nadto, że wojna na Dalekim Wschodzie, a nadto tejsze wojny niefortunny przebieg obniżyły powagę Rosji. Plany, o których dyplomacja austro-węgierska nawet cichaczem nie śmiała myśleć w początkach 1904 r., — obecnie przedstawiają się zupełnie inaczej. Marsz ku Saloniki jest teraz dla Austro-Węgier krokiem o wiele bezpieczniejszym, niż w dniu 8 lutego r. b.

Rosja wie o tem i dlatego chce polepszyć swoje szanse, łącząc własne siły z siłami państw Bałkańskich. Książę Ferdynanda można kupić za tytuł króla, króla Piotra za obietnicę przyjęcia go w Petersburgu z honorami monarchymii. Znaczącą też jest pogłoska, że zgoda między Bułgarją i Turcją przysłała do skutku za sprawą Rosji. To znaczy, że armja austro-węgierska, wkładając do Starej Serbji, od szosa musiałaby się bić z wojskiem sultańskim, na lewym skrzydle zaś miałaby do czynienia z armją serbską i armją bułgarską.

Dyplomacja lubi siebie samą okłamywać, bo to i przyjemniej i wygodniej. Przebieg wyprawy do Bośni był tego jaskrawym dowodem. Kto wie przecież, czy wyleczył hofratów na Ballhausplatzu z ich tradycyjnego grzechu?

Z WIEDNIA.

Sytuacja.

Nic nie zmieniło się w panującym porządku rzeczy, a raczej nieładzie rzeczy obstrukcyjnym i w szablone obstrukcyjnym — z odroczeniem Rady państwa. Parlament sesję do rządu tych organów, które nie są niezbędne do utrzymania życia państwowego; podobny do ślepej kłaczki, którą można wyciąć bez niebezpieczeństwa, którą nieraz wyciąć trzeba, aby niebezpieczeństwo zażegnać lub usunąć.

Sprawy państwowe załatwiane będą jak dotychczas pod naciskiem konieczności, pomimo schorszenia parlamentu i bez jego udziału; aż do chwili, w której powstanie groźny stan zapalny, zatem może za późno nawet na operację. Byłoby to następstwem braku stanowczości tak ze strony rządu, jak ze strony obecnej obstrukcji, obydwie bowiem cofają się przed użyciem rozstrzygających środków i przeciągają stan rzeczy nieprawidłowy i chorobliwy ostatecznie z jednej i drugiej strony bezprogramowy, a coraz bardziej oparty na sile przyzwyczajenia. Rząd nie może sobie dać rady z obstrukcją, obstrukcja wychodzi z ostatnich wypadków i zajęć dyskredytowana, skoro nie chciała czy nie mogła przeskoczyć wyborów delegacji. Państwo zaś mając dwie jedyne rzeczy, których mu dać nie może § 14, delegację i deputację kwotową, kulawo ale iść będzie dalej drogą równoległą do tej, którąby kroczyć powinien parlament, znajdujący się w stanie prawidłowym.

Obecnie świat polityczny przeniósł się do Pesztu, gdzie obradują wspólne delegacje zwolane. Sejmy zbiorą się we wrześniu, zatem Rada państwa dopiero w listopadzie.

Hr. Tisza tymczasem rządzi naprzemian stanowczością i narkotykiem: pierwszej złożył dowód w pokrośmieniu buntu kolejowego, drugiego użył nakładając monarchę do sławetnego restryktu o wprowadzeniu zwłok, wroga Habsbur-

gów, Rakoczege, co, jak było do przewidzenia, zgotowało królowi za przybyciem do Pesztu, świetne przyjęcie.

Odbywa się wśród stronnictw węgierskich proces, którego ostateczny skutek znaczne spowodował zmiany. Stronnictwo narodowe rozpada się, a jego przywódca, hr. Apponyi, zawieszony i rozczarowany, ma się usunąć z życia publicznego; w zamiar występuje na czele nowego stronnictwa dawny prezes gabinetu bar. Banffy. Dziwna zamiana warchoła błyskotliwego i błyszczącego, usdolnionego i utalentowanego na warchoła poziomego i krótkowidzącego, a pod żadnym względem nie zajmującego.

Sejm węgierski zajmie się teraz budżetem, a dopiero przy podniesieniu listy cywilnej opozycja pokazać może zęby.

Losy zaś przysłałe monarchji, zależą znowu od zawarcia ugody austriacko-węgierskiej na lat dziesięć, czyli od seszycia podziurawionej szaty dualistycznej. Nie ulega wątpliwości, że p. Koerber, w braku uchwały parlamentarnej, dokona dzieła paragrafem cetera-nastum; dalej, że hr. Tisza przyjmie w ten sposób załatwioną ugody za wynagrodzeniem, które składa się z przytoczonej na początku wypłaty gotówką i z cukrowej surtaxy. O to tylko rozchodzić się będzie, czy opozycja w Sejmie węgierskim nie skorzysta ze sposobności, aby obstrukcję oddalić lub uniemożliwić ugody i wspólną linię cłową, a zarazem swalić hr. Tiszę. Tu stoczona zostanie walna bitwa.

Hrabia Gołuchowski o stosunkach zewnętrznych Austro-Węgier.

W poniedziałek o godz. 10-tej przed południem, zebrała się komisja budżetowa delegacji austriackiej. Minister spraw zagranicznych hr. Gołuchowski, wygłosił następujące ekspozicję:

Wysoka Komisjo!

Szczegółowe i wyczerpujące obrady, które niedawno dopiero toczyły się w łonie delegacji o położeniu zewnętrznym, uwalniają mnie tym razem od zadania szczegółowego rozstraszania tego tematu; wobec tego, ograniczę się tylko do kilku uwag, których celem uspełnienie w pewnych punktach obrazu, jaki przedstawiłem na ostatniej sesji.

Od owej chwili ogólna sytuacja polityczna zmieniła się zaledwie niesnacnie i sądzę, że najwielniejszą secharakteryzującą zadawalniający stan zewnętrznych stosunków monarchji, nasywając zupełnie świetnymi stosunki, jakie nas łączą sąrowno z naszymi sprzymierzeńcami, jak również ze wszystkimi innymi mocarstwami, a zwłaszcza z Rosją.

Nawet owe ubolewania godne objawy we Włoszech, o których wspominałem w ostatnich wywodach, a których powstanie trzeba przypisać gwałtownym wichrzom pewnych niepowołanych polityków i fanatycznych agitatorów, należą już dzisiaj do przeszłości wobec rozsądnego, energicznego i szersze wierne przymierza stanowiska obecnego królewskiego rządu; niedawne moje spotkanie w Abbasji z panem ministrem włoskim spraw zagranicznych, utrwaliło tylko we mnie świadomość, że troskliwość o ścisłe i pełne zaufania stosunki między nami a sąsiadnym państwem jest nie mniejszą w miarodajnych kręgach politycznych rzymskich, jak pośród nas; podobnie jak u nas, panuje tam przekonanie, że stosunki te muszą mieć charakter lojalnej wzajemności, jeśli mają saszce odpowiadać swemu wysokiemu celowi. Moja rozmowa z JEksceleńcją p. Tittonim, obracała się około tych konserwatywnych zasad, które są trwałą i ciągłą podstawą naszej polityki, a które przyjęły także Włochy specjalnie ze względu na sprawy bałkańskie. W ponownem skonstatowaniu tego faktu leży rękojmia pokoju, którą należy cenić wysoko; przyłącza się ona jako równorzędny czynnik do

tych wszystkich gwarancji, a z pomocą których usiłują ze wszech stron zapewnić spokojny i pomyslny rozwój stosunków na naszym kontynencie.

Z tego właśnie usiłowania wyniknęła też ogłoszona niedawno ugoda między Anglią i Francją, która doprowadziła do wyrównania szeregu sprzecznych kwestyj i która staje się nowym ogniwem łańcucha układów, mającego silniej jeszcze złączyć przyjaźnią mocarstwa europejskie.

Im bardziej radosne są te objawy w krajach bliżej nas położonych, tem groźniej natomiast kształtuje się sytuacja na najdalszym Wschodzie, gdzie głębokie przeciwieństwa interesów spowodowały walkę; jest ona smutną zarówno z humanitarnego punktu widzenia, jakoteż i ze względu na czas jej trwania, nie dający się dziś jeszcze określić i ogólną ekonomiczną depresję, którą prawdopodobnie spowoduje, a która dotknie nawet nie biorących w walce bezpośredniego udziału.

Co się tyczy stanowiska monarchji wobec konfliktu, o którym mowa, to jak wiadomo, proklamowała monarchja bezwarunkową neutralność, ściśle jej zachowanie będzie przedmiotem stałej naszej pieczy.

Podobne stanowisko zajęły także i wszystkie inne mocarstwa, tak, że już dzisiaj, o ile sięga ludzkie przewidywanie, można na to liczyć, że wojna będzie zlokalizowaną i nie osiągnie za sobą żadnych dalszych niebezpiecznych komplikacji.

* * *

Następnie przeszedł minister do stosunków bałkańskich podkreślając postępy jakie akcja reformowa w ostatnim czasie zrobiła.

Mimo ciągłych trudności ze strony tureckiej na każdym kroku, a które trzeba było zwalczać, z niemałym nakładem cierpliwości i wytrwałości udało się po wielomiesięcznej wyjątkowej pracy, doprowadzić jeden z głównych punktów programu z Mürssteg, reorganizację żandarmerji do stałego praktycznego wykonania.

Minister wyraził nadzieję, że Turcja nie będzie nam nadal utrudniać zadania, jak to dotychczas zbyt często niestety robiła, zapoznając swój najbardziej żywotny interes. W Konstantynopolu nie może się już nikt ludzi, aby przez z wykie mactwa dało się osiągnąć ograniczenie naszych postulatów.

Nasza działalność z pewnością nie osłabnie i z pewnością nie spoczniemy dopóki program we wszystkich szczegółach nie będzie przeprowadzonym i nie będzie zapewnionem regularne funkcjonowanie stworzonych przez nas instytucji. Jeżeli Porcie zależy na tem, aby się od tego ciężaru jak najprędzej uwolnić, to musi nam szczerze i lojalnie iść na rękę i ze swej strony uczciwie się przyczynić,

aby sanacja stosunków na terenie objętym reformami jak najprędzej nastąpiła.

Jeżeli tego nie uczyni, to sama sobie przypisze dalsze trwanie naszej bezpośredniej interwencji, jakoteż poważne niebezpieczeństwa na jakie musiałaby się narazić, gdyby przez uprawianie samobójczej taktyki przyznała tym słuszność, którzy uważaliby ją za niepoprawną i mogliby na niej przedsięwziąć daleko dalej idącą operację, aniżeli są środki, szanujące w pełni jej integralność, które tworzą podstawę programu Mürssteg.

Musiłaby istotnie osłepnąć, jeżeliby nie usłuchała tych zapatrywań, skłaniając się na stronę tych podżegaczy, którzy zrobili sobie korzystny zarobek z rozsiwania nierozumnych pogłosek, wymysłów i podejrzeń, nie troszcząc się o żywotne interesy państwa i wynikającego z tego niebezpieczne konsekwencje.

A teraz kilka słów jeszcze o kwestji handlowo-politycznej. Obok naszkicowanych poprzednio zadań, nad którymi czuwać ma podległy memu kierownictwu wysłał, ma on do spełnienia inne, ule mniej ważne: w rozpoczynających się właśnie, a częściowo już wdrożonych rokowaniach z obcymi państwami w celu zawarcia nowych traktatów handlowych. Na porządku dziennym są najpierw traktaty z Niemcami i Włochami. Nie małe będą trudności do usunięcia, zanim znaleziona zostanie pewna podstawa do wznie sienia budowy przyszłych naszych stosunków handlowych z obu temi sąsiednimi mocarstwami. Wyglądam wyniku tej pracy z ufnością w przekonaniu, że zaudyto leży w ogólnym interesie utrzymanie normalnych stosunków na polu handlowo-politycznym, aby nie chciano wszelkimi siłami doprowadzić do wyrównania istniejących różnic. Naturalnie, musi przy tem każda strona okazać pewną chęć do ustępstw, przy czem przedewszystkiem jest koniecznem staranie się o stan, któryby w przyszłości zamknął drzwi przed wszystkimi nieodpowiedniami tłumaczeniami i interpretacjami i tak ważną w handlowych transakcjach stałość ustrzegł przed przykremi zaburzeniami i chwiejnościami. Mając w rękę ustalone przez rządy obu państw monarchji zasady i zgodnie nłożone normy, przystępujemy do dzieła, wolni od wszelkiej małostkowej pedanterji, ale przy tem zdecydowani, tam, gdzie w grę wchodzi nasze żywotne interesy, wystąpić w ich obronie z pełnym naciskiem i niezachwianą stanowczością.

Na tem chcę zakończyć me dzisiejsze wywody i pozostaje mi jeszcze tylko polecić panów życziwemu zbadaniu i uchwaleniu przedłożony budżet ministerstwa spraw zagranicznych.

WOJNA.

Jenerał Kuroki.

Zwycięzca z nad Jalu, baron Kuroki pochodzi z starej szlacheckiej rodziny i jest członkiem feudalnego związku Satsuma. Ma dziś 61 lat. Prowincje Satsuma i Chosha, z których wychodził zawsze najlepszy żołnierze japoński, stały na czele rewolucyjnego ruchu, który odebrał władzę ostatniemu Szogunowi i przywrócił władzę i znaczenie mikada. (Szogunowie byli majordomami cesarskimi, z czasem znaczenie ich wzrosło do tego stopnia, że właściwie oni rządzili krajem, podczas gdy cesarzowi pozostał tylko cień władzy). W walkach tych brał Kuroki udział jako kapitan. Po wznowieniu cesarstwa wstąpił z tą rangą, do organizującej się na wzór nowożytnych armji cesarskiej. W armji Ju-chodźił za jednego z najdzielniejszych oficerów. Jako członek feudalnego związku Satsuma miał karierę otwartą, awansował też co dwa lata. Do sztabu jenerałnego nie należał nigdy, natomiast piastował godność inspektora armji i przed laty już był przeznaczony na wodza jednej z armji na wypadek wojny.

Kuroki, jest jak na Japończyka bardzo wysokiego wzrostu, o wybitnie azjatyckim typie oblicza i ciemnej oliwkowej cerze. Namalnością jenerała jest polowanie — na dziki. O jego energii świadczy fakt, że po całych tygodniach włoścył się po górach za dzikami, nie zbliżając się wcale do mieszkań ludzkich. Równie niezmordowanym okazał się już dawniej, jako dowódca i uchwodził w armji za jednego z najbardziej wy magających, a bardzo lubianych, przełożonych. Jenerał Kuroki nie lubi wiele mówić, milczy nawet przy kielichu, któremu oddaje się z równą gorliwością, jak polowaniu i służbie. Ale głowę ma bardzo tęgą, najszutsze libacje nie są w stanie zwalić go z nóg.

Namiestnik w Krynicy.

Krynica 12 maja.

Dzisiaj rano do Krynicy przyjechał pan Namiestnik z referentem spraw sanitarnych. Na jego powitanie stawili się członkowie komisji zdrojowej oraz niemal wszyscy lekarze praktykujący w Krynicy. Wprost z koleji udał się na Mszę św., a po jej wysłuchaniu rozpoczął zwiedzać zdrojowisko. Namiestnik na własne żądanie, otoczony gronem lekarzy, oglądał plac z poza teatru, następnie dolinkę Janówki, zakład hydro patyczny, oraz plac naprzeciw willi Flory, wypytując o zdania, poglądy co do tych placów, zestawiając swobodę wymiany zdań. Zwiedzawszy połowę zakładu zaprosił wszystkich uczestników

CYGARNICZKA

przez

Artura Gruszeckiego.

40 (Ciąg dalszy).

I rozmyślał z goryczą, że aż dwie godziny, od dziewiątej do jedenastej musi tak ciężko pracować we fabryce za marne dwieście koron miesięcznie i znosić tak wielkie przykrości.

Z tych bolesnych rozmyślań zbudziło go wejście adjunkta Glasera, który po przywitaniu rzekł po niemiecku:

— Coś mi brakuje panie doktorze.

— Cóż takiego? — spytał bardzo uprzejmie.

— Odbija mi się od rana i język mam obłożony — to mówiąc otworzył usta ze spróchniałymi zębami i pokazał język.

Doktor obejrzał język starannie, obliczył ilość pulsowania i poważnie powiedział:

— Niedyspozycja wyraźna panie adjunkcie... co pan jadł wczoraj?

— Zjadłem u Kosza pieczeń wieprzową.

— Otóż to — westchnął doktor — pewno z kapustą i kartoflami... Powiadam panu, iż nie ma nic gorszego nad wieprzowinę... tylko szem, już i choroba.

— Kiedy lubię panie doktorze.

— Mało tego że lubię — uśmiechnął się doktor — trzeba tylko to jeść, co organizm znosi.

— Cóż pan doktor radzi?

— Najlepiej dwie pigułki Morisona... jeśli pan adjunkt niema u siebie... dam proszki... soda oczyszczona... to wystarczy.

— Dziękuję panu... coż pan doktor siedział taki chmurny, gdy wszedłem?

— Hm... żal mi tego Frasela, smarnieje ten człowiek zupełnie z temi podłemi cygarniczkami, bo to one narzucają się, proszą, kekietują...

— To prawda — przyznał adjunkt — ale od czegoż wola, charakter?... Czy zaszczo co nowego?

— To nie — uśmiechnął się doktor — stare rzeczy, żądał kąpieli dla dziewczyny.

— Czy ładna?

— Panie adjunkcie — mówił doktor z powagą — pan wie, że pogardzam całym tem łajdactwem... ale ta widocznie podobała się jemu, kiedy ją przysłał do mnie z karteczką o kąpiel.

— Ależ to nadużyte — zawołał adjunkt — kąpiele są dla nas... no i w pewnych wypadkach dla robotnic.

— Wiem o tem... ale kiedy asystent prosi...

— No, no, tego nie spodziewałem się po Fraselu... dobrze że ma tydzień urlopu, odpocznie sobie.

— A któż go zastąpi?

— Stary Menzik... rachmistrz.

— No, ten nie przyśle mi chyba cygarniczkę — zaśmiał się doktor, poprawiając delikatnie swe farbowane wąski.

— I ja tak myślę — śmiał się głośno adjunkt i po chwili: — czy pan doktor ma świeżą sodę?

— Ta — wskazał na szafę z lekarstwami — trochę przestarzała, ale dam panu adjunktowi mojej — i otworzywszy szufladę dał dwa proszki.

— Dziękuję panu... czy się co należy?

— Nie... to fabryka płaci.

IX.

Wielka była uciecha pomiędzy cygarniczkami na wszystkich salach, gdy się dowiedziiano, że kapryśny i przykry asystent Frasel wyjechał na urlop, wprawdzie tylko na tydzień, ale dobry i tydzień spokoju od wymysłów i słorzeczeń.

Menzik, stary, łysawy, zgryźliwy człowiek, formalnie spełniał obowiązki asystenta. Dwa razy dziennie wizytował wszystkie sale.

W starym, spłowiałym paltoście, w zniszczonej barankowej czapce, trochę przygarbiony, z twarzą zawsze niezadowoloną, wchodził na sale rzucił okiem na robotnice i małemi, sztywnemi kroczkami szedł ku dozorce pytając w przechodzie:

— Jest co nowego?

— Nie, panie rachmistrzu.

Ta odpowiedź wystarczała mu zupełnie i skłnawszy głową szedł dalej, powtarzając w innych salach to samo pytanie i otrzymując tę samą odpowiedź. Tym sposobem zatratniał nakazaną dwukrotną na dzień wizytację.

W tych warunkach dozorce sal puścili wodze swym niechęciom i względem dla dozorowanych cygarniczek:

Paunel, pamiętając Bielowej, iż skarżyła się przed asystentem o pominięcie jej na miejsce wypychaczki, postanowił pokazać swą władzę i znaczenie, mimo iż jej skarga nie odniosła żadnego skutku.

Korzystając ze sposobności rozbicia maszyny, przeznaczył Bielową na nakładaczkę.

— Nie pójdę, — zawołała — to jest przeciwne prawu, jestem zasuwaczka i zostanę.

— Subordynacja, sakramenka! — krzyknął, — marz na nakładaczkę.

— Rekrutom tak pan rozkazuje, — odpowiedziała z gniewem, — my tu wolne robotnice i pracujemy na akord.

— Stul głowę „satrona“ — naśladował asystenta, — idziesz czy nie?

W sali powstał pomruk niezadowolonia, bo co dzień Bielowa, jutro mogło spotkać inną, a przecież obniżenie zarobku tygodniowego o dwie korony, to wielka krzywda.

— Mileżeć! — „Ruke! — wrzasnął, — a siebie Bielowa podam do sztrafa.

— Widzieli go, — zawołała z patją, — jeszcze grozi karą... idę do pana asystenta, snybaby Boga w sercu nie miał, aby pozwolił na moją krzywdę.

— Idź, idź... ale i nie wracaj, — drwił dozorca z kobiety.

Bielowa poszła szybko do biura. Rachmistrz zajęty pracą spojrział na nią niezadowolony i spytał z miłą kwasną:

— Czego tam?

(Ciąg dalszy nastąpi.)

na śniadanie, podczas którego toczyła się swobodna rozmowa o potrzebach Krynicy.

Zaraz po śniadaniu zwiedzano źródła, łaźnielki mineralne, borowinowe, oraz place pod przyszłe łaźnielki mineralne i budowę nowego chodnika krytego, przyczem omawiano wiele szczegółów na miejscu dotyczących dróg i regulacji Krynicyzanki.

Od godziny 1-szej przyjmował Namiestnik deputacje, które rozpoczęły panie z Krynicy z prośbą o stałego księdza dla zdrojowiska. Tym odpowiedział, że w przeddzień wyjazdu sprawę załatwił, o czem dzisiaj uwiadomił proboszcza z Muszyny. Następnie obywatele zdrojowiska Krynicy, prosili: 1) o oddzielenie zdrojowiska od gminy wiejskiej; 2) o regulację Krynicyzanki i jej dopływów; 3) o wodociąg dla całego zdrojowiska; 4) o kanalizację; 5) o regulację dróg; 6) o ulgi podatkowe. Namiestnik przyrzekł, że w miarę możliwości i swych wpływów będzie o wszystkim pamiętał. Potem deputacje z gminy zdrojowiska i gminy wiejskiej prosiły o oddzielenie zdrojowiska od gminy wiejskiej. W końcu żądzi krynicy prosili o oddzielenie ich od gminy żydowskiej w Nowym Sączu. Namiestnik uznał słuszność tej petycji i przyrzekł swe poparcie.

O godzinie wpół do drugiej rozpoczął się obiad, w którym wzięli udział członkowie komisji zdrojowej i wszyscy lekarze, zakończony wniezionym przez Namiestnika toastem na pomyślny rozwój Krynicy. Potem udali się wszyscy na posiedzenie, któremu przewodniczył Namiestnik. — Pierwszym punktem było oddzielenie zdrojowiska od gminy wiejskiej. Po wysłuchaniu reprezentantów obu stron, Namiestnik skonstatował, że po przeprowadzeniu niektórych formalności natury miejscowej oraz ustawodawczej, należy uważać, że sprawa zasadniczo jest już załatwiona.

Następnie dr Skórczewski w imieniu kółka lekarzy krynickich odczytał memorandum oparte na podstawie liczb z całego stulecia, z których okazuje się, że Krynica posiada wszelkie warunki tak lecznicze, jak finansowe do dalszego rozwoju, dalej przedstawił obecne niedostatki zdrojowiska, w końcu określił w szerokich ramach potrzebę inwestycji natychmiastowych i dalszych w całym szeregu lat. Program ten bez dyskusji przyjęto i Namiestnikowi wręczono. Z tego programu Namiestnik podniósł szczególnie najważniejszy i najpilniejszy, mianowicie budowę łaźnielki borowinowych.

Po wyczerpującym omówieniu postanowiono, iż pod tę budowę jest najodpowiedniejszym obszerny plac po za teatrem, a naprzeciw kościoła. Budowę zakładu wodoleczniczego uznano również za najpilniejszą i postanowiono, albo budowę gmachu naprzeciw willi Flory, według planów architektury Zawlejskiego, albo na placu po za teatrem na I. piętrze nad łaźnielkami borowinowymi, które tam mają być wybudowane. Następnie omawiano potrzebę w najbliższej przyszłości nowych łaźnielki mineralnych, albo z wody ze źródła głównego, albo z zdrojów innych w pobliżu będących, albo z wody otrzymanej z głębokich wierceń.

Plan regulacyjny zdrojowiska Krynicy już komisją przeprowadzony, polecił Namiestnik wykonać. W końcu omówiono zasadniczo organizację jednolitej gminy zdrojowiska w połączeniu z obszarem dworskim. Na tem wyczerpano omawianie wszystkich spraw zdrojowiska, a Namiestnik pożegnał członków biorących udział w naradzie, zaś jeden z lekarzy wyraził mu gorące podziękowanie i nadzieję, że w krótkim bardzo czasie pod jego rządami Krynica stanie na równi z pierwszymi zakładami Europy.

Oto sucha kronika d. 12 maja, która dla osób nie wtajemniczonych nie przedstawia tej doniosłości, jaką jej przyznać należy. W tym dniu przełamano tradycje biurokratyzmu. Przyjechał najwyższy obywatel kraju i państwa, sprasza niezawistnych obywateli, najlepiej ze sprawą obnażonych — lekarzy — z nimi wspólnie bez przerwy, a usilnie pracuje, by wszystkie sprawy sbać jak najgruntowniej, a szczegół omówiony, opracowany poddać głosowaniu. Jest to pierwsza i najważniejsza zmiana.

Namiestnik osobiście zmienia dotychczasowy system radzenia i decydowania o sprawach Krynicy bez udziału jej obywateli — oraz decydowania jednostki, zamiast ogółu lub większości.

Już poprzednio z chwilą poruszenia spraw Krynicy w Kole polskiem w Wiedniu, widać na każdym kroku energiczne zarządzenia i działania: natychmiastowe sprowadzenie kotłów do łaźnielki mineralnych, rewizje i naprawy innych kotłów, sprowadzenie inżyniera z Krakowa do przeprowadzenia różnych robót, ujęcie zdroju w łaźnielkach mineralnych, gruntowne naprawy i przeistoczenia w zakładzie wodoleczniczym, słowem rozliczne, a bardzo energiczne zarządzenia na sezon obecny.

Wyjeżdżając do Krynicy załatwia dla niej sprawy, o które od wielu lat usilnie się starano,

aby Krynica miała swego stałego księdza, a przyjechawszy przeprowadza sprawę jednolitej administracji gminy zdrojowej, która kołatała się od 1807 roku; postanawia przeprowadzenie jak najspieszniejszej budowy łaźnielki borowinowych i zakładu wodoleczniczego, naturalnie według ostatniego wyrazu balneotechniki i ujmuje w szerokie ramy całe szeregi inwestycji, ulepszeń, ulepszeń, nie na dziś tylko, ale patrząc w daleką przyszłość.

Kto w przeciągu kilku tygodni dokonał tyle i tak ważnych dzieł i zarządzeń, kto w parę godzin potrafił załatwić zasadniczo sprawę od stu lat się wlokącą, kto mimo słabości pierwsze swe wyjście z pokoju skierował do Krynicy i tu usilną pracą gruntownie się zaznajomił z jej potrzebami i tyle już najważniejszych postanowień poczynił, temu na pewno zaufać można, że rozwój Krynicy będzie za jego rządów szybki, gruntowny i na trwałych oparty podstawach. Nie każdy namiestnik potrafił tyle zdziałać, co może dokonać i na pewno dokona hr. Andrzej Potocki.

Korespondencje.

WADOWICE, 15 maja.

Zjazd „Sokołów“.

W niedzielę dnia 15 maja o godzinie wpół do 3 cieć odbył się tu drugi zjazd delegatów towarzystw gimnastycznych Sokolich okręgu I-go w gmachu „Sokoła“.

Na zjazd przybyło z różnych stron 44 delegatów, reprezentujących 17 gniazd. Delegatów przywitał imieniem miasta burmistrz p. Iwański, następnie prezes „Sokoła“ miejscowego, poczem otworzył obrady zjazdu prezes „Sokoła“ krakowskiego Turski, objaśniając cel Zjazdu okręgowego. Na sekretarzy powołał prezes druha Szaynowskiego z Krakowa i druha Niemczyńskiego z Kalwarii. Odczytano protokół z ostatniego zjazdu okręgowego, odbytego w Krakowie w roku 1903, który przyjęto do wiadomości, dalej nastąpiło odczytanie sprawozdania wydziału i komisji rewizyjnej, przyczem wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos delegaci: z Żywca, Frysztatu i Andrychowa. Ten ostatni prosił, aby okręg krakowski więcej otaczał swą opieką nowo powstające gniazda.

Sekretarz druha Szaynowski odpowiedział w ciepłych słowach na interpelację druha z Andrychowa, zapewniając go, że okręg krakowski stara się ile możności każdemu gniazdu, należącemu do jego okręgu, iść z pomocą.

Prezes druha Turski w dłuższej mowie zaznaczył, że wszystkie tu wypowiedziane życzenia zostaną, o ile one należą do okręgu, pomyślnie załatwione, następnie wniósł o udzielenie absolutorium komisji rewizyjnej, co też zgromadzeni jednogłośnie uchwalili.

Z porządku dziennego nastąpiły uzupełniające wybory na I. wiceprezesa na lat 2, na trzech członków wydziału na lat 3, jednego członka na lat 2, i trzech członków do komisji rewizyjnej na rok 1.

Do skrutynjum powołano druha: Malca, Kozłowskiego i Firley, poczem prezes zarządził panzę celem porozumienia się nad wyborem delegatów.

Wiceprezesem wybrany został druha Leon Krobicki z Boshni. Do wydziału na lat trzy weszli druhowie: Kurowski, Rowiński i Niemczyński. Na lat 2 wybrany został druha Firley z Frysztatu. Do komisji rewizyjnej wybrani druhowie: Ptak, Szezepański i Nartowski.

Następnie wybrano komisje regulaminową i administracyjną, które natychmiast przeprowadziły 2 godzinną naradę i wróciły z wnioskami już opracowanymi. Prezes otworzył dalsze obrady i poddał każdy pojedynczy wniosek pod dyskusję i głosowanie.

Po nader ożywionej i wyczerpującej dyskusji nad wnioskami komisji, Zjazd delegatów z małymi poprawkami wszystkie wnioski uchwalili.

Przyszły Zjazd delegatów odbędzie się w Żywcu, a termin oznaczy wydział okręgowy.

Uchwalono dalej kilka rezolucyj, które zostały przekazane wydziałowi okręgowemu.

Po wyczerpaniu materiału prezes Zjazdu zamknął o godz. 7 wieczór obrady, dziękując delegatom za żywy udział w tychże. — Poczem „Sokolci“ krakowscy wysłali telegram swemu kochanemu kapelanowi, O. Antolowi z wyrazami głębokiej czci. Następnie zaproszono delegatów do górnej sali na skromny posiłek, przy którym nie brakło i toastów, a ostatni wygłosił burmistrz miasta p. Iwański, dziękując zebranym, że raczyli uczcić to miasteczko swą obecnością. O godzinie 8 wieczorem udali się delegaci na dworzec kolejki, a pożegnanie ich było bardzo serdeczne.

Słynne obleżenia.

Port Artura odcięty od strony morza i od lądu, oczekuje obleżenia, logicznego następstwa tego izolowania. Jak się to obleżenie skończy, można przewidzieć, ale jak długo potrwa — trudno oznaczyć. Zdolność twierdzy do obrony zależy od wielu czynników, jak: ilość i jakość załogi, ilość amunicji i żywności, zdolność komendanta, stan armii oblegającej, a nadto od przebiegu całej wojny. Historia podaje rozmaite przykłady obleżeń.

Podczas obleżenia Aleksandrii, generał Seymour na czele floty angielskiej, zmusił w przeciągu 10-ciu godzin wszystkie działa Aleksandrii do milczenia. Rzucono wtedy na forty Aleksandrii przeszło 10.000 pocisków — niektóre ważyły 770 kilogramów, ale skuteczność strzałów nie była zbyt wielką, gdyż wiele granatów, padając na piasek, którym pokryto szanice, nie eksplodowało.

Sebastopol, mający silne mury i forty, obłożone granitem, bronił przez 700 armat (wśród nich wiele ciężkiego kalibru) bronił się 327 dni przeciw połączonym wojskom francuskim i angielskim. Ale gdy sprzymierzeni weszli do twierdzy, zastali same gruzy; ocalało tylko kilka bastionów, które — aby dokończyć dzieła zniszczenia — wysadzono w powietrze.

Prusacy oblegali Paryż 132 dni. Przez styczni 1871 r. padało na miasto codziennie około 10 000 pocisków, a 3-go stycznia rzucono ich 25 000 w cenie 1,200.000 koron. Podczas tego obleżenia zmarło w Paryżu wskutek chorób i głodu 40.000 ludzi.

Plewna opierała się armii rosyjskiej 92 dni, pomimo, że obrońcy byli słabsi liczebnie. Gdy dnia 10 grudnia zjedzono „ostatni placek“, Turcy próbowali z bronią w ręku przedrzeć się przez oblegających. Wycieczkę prowadził osobiście Osman basza i dopiero po przebiegu potrójnej linii rowów obleżniczych, otoczony przeważającymi siłami, zasypywany deszczem granatów i sam raniony, kazał wywiesić białą chorągiew.

Chartum, bronił przez Gordona, 341 dni stawiało opór wojskom Mahdiego, a generał Williams w Karsie, z 15 000 żołnierzy, z żywnością na 3 miesiące, a z amunicją na 3 dni, bronił się przeciw 50 000 oblegających od czerwca do listopada. Jego przeciwnik, generał Murawiew, oddał należne uznanie tej waleczności.

Gibraltar odparł przez 874 dni obleżenie Hiszpanów i Francuzów, pomimo że codziennie rzucono na twierdzę 6000 pocisków i codziennie atakowała połączona flota, złożona z 46 okrętów linjowych i mnóstwa kanonierek i pływających baterij, urządzonych kosztem 10.000 000 koron.

Richmond w Wirginji bronił generał Lee przez rok, Mafeking odparł obleżenie przez 7 miesięcy, Kimberley 127 dni, Ladysmith 118 dni, Gaeta 77 dni, Metz 72 dni.

Spodziewane obecnie obleżenie Portu Artura wykaże prawdopodobnie momenta podobne do tych, jakie saszły przy obleżeniu Sanjago, podczas ostatniej wojny hiszpańsko-amerykańskiej, kiedy trzy okręty linjowe Stanów Zjednoczonych: „Teksas“, „Indjana“ i „Brooklyn“ z odległości sześciu mil ang. zasypały miasto w ciągu trzech godzin takim deszczem granatów, że chociaż kanonierzy nie zawsze mogli cel dojrzeć, zapalono i zdruzgotano 57 budowli. Gdyby takie bombardowanie potrwało jeszcze kilka godzin, niewątpliwie całe miasto ległoby w gruzach.

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dnia wtorek Paschalisia wyznawcy i Brunona; we środę Feliksa kapucyna wyznawcy, Eryka króla i Wenaciego.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpoczyna się dziś o godz. 3 minut 54, zachód przypada o godz. 7 minut 17, długość dnia godzin 15 minut 28.

Kupujcie tylko u Chrześcijan!

Z Ropczyc piszą nam: 113-tą rocznicę Konstytucji 3 maja obchodzili nasze miasto staraniem tut. Towarzystwa „Sokolci“ uroczystie. Obchód rozpoczął się nabożeństwem w kościele parafjalnym, podczas którego odśpiewano pieśni, śpiewając bógem i skargą, jak „W ciężkiej niedoli“, „Nie opuszczaj nas“ i „Bóg Ojciec“. Zwarte szeregi członków „Sokoła“ i straży ogniowej ochotalszej i cała inteligencja miejscowa wypełniły świątynię.

Wieczorem ssa „Sokoła“ saroła się. Program złożony z licznych punktów, odpowiedział w zupełności nastrojowi chwili.

Wieczór zagał p. Grabieniawski, tut. inspektor szkolny słowem wstępem, w którym przedstawił znaczenie i doniosłość aktu dziejowego i wysnuł z niego ważne na przyszłość wnioski, nawigując je do

naszych czasów pod hasłem zrównoważenia wszystkich stanów.

Poczem nastąpiły produkcje chóru mieszanego, który pod batutą druha p. Ch. wypadł udato, dalej tercet z głosów żeńskich złotowy, który z wdziękiem odśpiewał „Rybaków na Wiśle“, Niedzielskiego i „Pierwioszek“ Sołtysa, ku ogólnemu upodobaniu. Na wyróżnienie zasługuje śpiew p. Łuk., która nader wdzięcznie odśpiewała partję solową.

Na resztę wieczoru słysza się gra na fortepianie p. S. z pod której ręki popłynęły cudowne kaskady tonów, dźwięki „Impromptu“ Chopina i karkołomne warjacje, koncertu Webera. Prawdziwą biesiadę muzyczną sprawił słuchaczom p. Studniński z Tarnowa, który przyjąwszy biesiadnie wesoło wpatrując w patryjotycznym wieczorze wraz z uczennicą swą p. G. odegrał „Kujawiaka“ Wieniawskiego, „Gwiazdkę“ Langego, czarując słuchaczy swą nieskazitelną czystą grą na skrzypcach.

Całości dopełniła deklamacja „Na ruinach“ Grudzińskiego, wypowiedziana z zapalem przez tut. asystanta sądowego p. Krzysiaka.

Na zakończenie Kółko amatorów odegrało dramatyczny obrazek „Na poddaszu“ A. Urbanieckiego, znajdując w trudnych rolach prawdziwe pole do popisu.

Na uwagę zasługuje, że z sił miejscowych utworzono Kółko dramat. przy tut. „Sokole“, które pod umiejętnym i pełnym smaku artystycznym kierunkiem tut. adj. sąd. p. Wł. Głód. od czasu do czasu urządza przedstawienie amatorskie. Dzięki działalności i z inicyjatywy jego zawierają się w mieście naszym Towarzystwo szkoły ludowej, które niewątpliwie przez swą działalność zbliży nas do ognisk życia narodowego.

Losy na cele sanatorjum nauczycielskiego. Niedawno ukończono we Lwowie „Krajowe Ogólnokrajowe nauczycielskie“, postanowiło celem zebrań funduszu na założenie sanatorjum dla chorych nauczycieli urządzać wielką loteryję losową. W tym celu wybrano osobny komitet dla „losów nauczycielskich“, które przy zwykłej w takich razach emisji, w ilości 1.000.000 egzemplarzy po 1 kor., na rzecz funduszu sanatoryjnego, mogłyby przynieść około 700 000 kor. Komitet ten kooptował do swego grona fachowe siły ze sfery lekarskiej, finansowych i technicznych, oraz uchwalił udać się do wybitnych osobistości z prośbą o przyjęcie protektoratu. Uzyskanie zezwolenia rządowego nie napotka — jak komitet zapewniono — na żadne trudności, tembardziej, że od czasu wystawy krajowej nie miała Galicja wcale żadnej większej loteryji losowej, a sanatorjum zasługuje na tego rodzaju poparcie.

KRAKÓW, 17 maja

Wloc opodatkowanych odbędzie się dziś we wtorek o godz. 7 wieczór w domu przy ul. Brackiej 1. 1, I piętr. Porządek dziennej wiecej obejmie: — Sprawę zamierzoną przez Radę gminną podwyższenia grosza czynszowego z 2 na 3 procent i podwyższenia dodatku gminnego do podatków rządowych z 10 na 15 procent (referent dr A. Gross). Następnie sprawa odpisania podatku czynszowego z powodu powodzi, oraz wnioski.

Bilety powrotne. Dyrekcja kolejowa zaprowadziła następujące bilety powrotne z czterodniową ważnością wyłącznie z wymienionych poniżej stacji, a mianowicie:

Z Krakowa do Nowego Targu w klasie I, II, III. Z Krakowa do Zakopanego w klasie I, II, III. Z Makowa do Nowego Targu w klasie III. Z Podgórze miasta do Nowego Targu w klasie III i do Zakopanego w klasie II, III. Ze Słotwiny do Zakopanego w klasie III.

W cenie tych biletów powrotnych została uwzględniona istniejąca obecnie wyłącznie tylko na kolei Chabówka-Zakopane zniziona cena biletów powrotnych z dwudniową ważnością.

Na szpital OO. Bonifratrów. W piątek dnia 20 b. m. w sali „Sokola“ odbędzie się koncert chóru męskiego Tow. muzycznego, w którym oprócz produkcji chóru weźmie udział śpiewaczka p. Janina Gracka-Krzyżanowska ze Lwowa i wiolonczelista prof. K. Skarżyński.

Dochód z koncertu przeznaczony na dokończenie budowy szpitala jabilenszowego OO. Bonifratrów według planu prof. Teodora Talowskiego. Dzieło to podjęte przez dzisiejszego definitywa O. Laetusa Bernatka, czeka ostatecznego wykończenia, na co brak jeszcze około 40 000 koron. Nowy gmach zapewni pomoc i opiekę leczniczą przeszło stu ubogim chorym, dając im obok tego wygody, jakie tylko znaleźć można w najlepiej wyposażonych zakładach leczniczych.

Humanitarne to dzieło O. Bernatka zasługuje na poparcie całego naszego społeczeństwa i niezawodnie piątkowy koncert zapewni salę „Sokola“ po brzegi.

„Gwiazdka“ stowarzyszenie reżysjerów urządziła dnia 5 czerwca wycieczkę na Bielany. Zabawa odbędzie się przy muzyce wojskowej. Na protektorów wycieczki Stow. zaprosiło pp.: Franciszka Macharskiego i Józefa Goreckiego.

Asesorami sądu przemysłowego w Krakowie zamianowani zostali na bieżącą kadencję: z grupy przemysłowej i reżysjerów: pp. Karol Merkus majster blacharski i J. Grobler do rozpraw na dzień 17 maja; K. Jachimowicz majster malarz, A. Sokółowski murarz na 24 maja; Maar. Kirschaer majster krawiecki, M. Hanus krawiec na 27 maja; Eug. Kosiński właśc. drukarni, St. Babinski stolarz na 31 maja; E. Chronowski właśc. hotelu, M. Gargul piekarz na 4 czerwca; Kałm. Zieliński optyk, J. Sopiński rob. metalowy na 7 czerwca; B. Zieliński majster ciesielski, J. Zaremba kamieniarz na 10 czerwca; Wł. Woliński kapelusznik, J. Rączka krawiec na 14 czerwca; St. Stachowski majster tapicerski, M. Pałka stolarz na 17 czerwca; Teod. Wójcicki rzeźbiarz, L. Mielński pom. ogrodnicy na 21 czerwca; Edm. Zieleniewski fabr. maszyn, A. Wrotaiak brązownik na 23 czerwca; St. Drozdowski majster murarski, R. Walewski murarz na 28 czerwca. — Dla grupy handlu zamianowano wyłącznie żydów; oto ich lista: Z grona pracodawców: S. Horowitz, N. Spira, D. Mahler, T. Epstein. Z grona pomocników: J. Weisberg, J. Scharf, A. Windholz i J. Zeischaer.

Zamknięcie Sukleńca w porze wieczornej daje się niezmiernie przykro odebrać idącemu przez Rynek z ulicy Siennej lub Szwajcarskiej. Zamiast przejść prosto, okrążyć muszą cały gmach z niepotrzebną stratą czasu. Dla wygody publiczności powinna Rada miejska zmieścić zamknięcie: kraty od strony Ratusza i pomnika Mickiewicza należałoby przesunąć równoległe do drugiej pary, a węższe Sukleńca byłoby równie dobrze zabezpieczone na noc.

† **p. ks. Juljan Bukowski**, doktor św. Teologii, proboszcz kolegiaty i kościoła akad. miłkiego św. Anny, członek Rady miasta Krakowa, urodzony w Krakowie w 1837 r., wyświęcony na kapłana w 1862 roku, po krótkich cierpieniach zmarł dnia 5 godzina 5 rano.

Sprawy miejskie. W sobotę ubiegłą na odbytem posiedzeniu sekcji dobroczynnej Rady miasta, pod przewodnictwem prof. dra Pareńskiego, uchwalono dalszy rozdział wsparć 11 ubogim w rocznej kwocie 1534 kor., kwoty zapomóg waga się między 130 a 150 kor. rocznie; przyznano wsparcia półroczne 61 ubogim miesięcznie 1330 koron, zapomogi zaś od 10 do 60 kor. miesięcznie.

Sekcja zamianowała w końcu p. L. Gadulskiego, urz. Tow. wz. ubez., radcą dobroczynnym dla podmiejskiego okręgu ubogich.

Tow. nauczycieli i nauczycielek skłócił lud. i wydz. miejskich w Krakowie urządził w środę dnia 18 b. m. wieczorem ku uczczeniu rocznicy konstytucji 3-go maja. Wieczorek ten z bardzo urozmaiconym programem odbędzie się w sali szkoły wydz. im. cesarza Franciszka Józefa I. (Zielona 21), na który wydział zaprasza Szan. P. T. członków, a także goście będą mile widziani. Cena miejsc po 1 k., po 60 h. i 40 h. Członkowie płacą połowę. Bilety sprzedawane będą przy wejściu. Początek punktualnie o godz. 7 wieczorem.

Otwarcie przystani wioślarskiej oddziału wioślarskiego „Sokola“ odbyło się w niedzielę na Rybakach pod przewodnictwem naczelnika tegoż oddziału p. Józefa Rudzkiego. Po przemówieniu naczelnika, spuszczone łódzie na wodę i urządzono wycieczkę w górę rzeki na Bielany.

Stacja w tym roku urządziła oprócz lekcji wiosłowania także naukę pływania, która odbywać się będzie zawsze we wtorki, czwartki i soboty.

Z teatru miejskiego piszą nam: Repertuar bieżącego tygodnia zapowiada na wtorek wesołą krótkowilę Gaudineta „Gawant Mirard i S.“, na środę po cenach znitowanych „Uriela Acostę“ Guizkowa, na czwartek po raz piąty „Lillę Wenedę“ Stowackiego, w tej ostatecznej rolę tytułową po wyjściu na dłuższy urlop p. Mrozowskiej odegra p. Władysław Ordnowna.

W sobotę ukaze się na naszej scenie po raz pierwszy duża komedia Karola Fuldya p. t.: „Siostry bliźnięta“ (Zwillingschwester). Rzecz ta na scenach niemieckich grana była niezliczone razy, a w Wiedniu cieszyła się również nadzwyczajnym powodzeniem. — Główną kobiecą rolę w tej sztuce odegra p. Rutkowska. Z interesującej tej nowości odbywają się już od paru dni próby pod kierunkiem p. Walewskiego.

„Kościuszkę pod Racławicami“ odegrany zostanie w czasie Zielonych Świąt w zmienionej obsadzie, a mianowicie: rolę prezydenta Lichockiego po chorym p. Przybyłowiczu odegra p. Zelwerowicz, a grana przez ostateczną rolę praporczyka Karkowa p. Frączkowski.

Szereg wycieczek wioślarskich do Krakowa zgłoszono do zarządu T. S. L. Z Tarnopola przybędzie 1.000 wioślan, z Brzeżan 400, z Jasła 500, z Czortkowa 200 i t. d. Wycieczkowcy zamierzają po klasztorach, a władze wojskowe wypożyczą na czas wycieczki 5.000 senników, poduszek i derek.

Osobny zaś komitet z prof. drem Jordaaem na czele, objął opiekę nad młodzieżą szkół gimnazjalnych i ludowych, która również licznie zjedzie do naszego

miasta, celem zwiedzenia najdroższych pamiątek polskich.

I-sza tania kuchnia chrześcijańska przy ul. Długiej 1. 30 otworzyła wejście wprost z ulicy i wydaje jak dotąd obiady smaczne i zdrowe po 20 hal., herbatę czystą po 2 hal., mleko po 4 hal.

Podjeżdża się również urządzania obiadów i herbat dla liczniejszych wycieczek z kraju.

Walne zgromadzenie tow. trzaskińskiego odbędzie się w piątek dnia 27 b. m. o godzinie 5 po południu w sali posiedzeń Rady miasta. Na porządku dziennym wybór 4 członków wydziału i 3 członków komisji kontrolującej.

Wycieczka. Od ubiegłego czwartku, aż do poniedziałku, t. j. do wczoraj przebywał w naszym mieście pensjonat pani Zofii Strzałkowskiej ze Lwowa. Przybyłe panienci, ubrane w stare świtki, zwiedzały zamek, kościół na Skałow, muzea i inne pamiątki narodowe, zaś w niedzielę były obecne na przedstawieniu „Lilli Wenedy“ w teatrze miejskim.

Straszne morderstwo. W niedzielę przed południem przestuchiwiał sędzia śledczy dr Marowski, podejrzanego o morderstwo, popełnione na Kleszczaach, Jana Mrowca, który jednak do winy się nie przyznaje.

Kleszczowa ma się dobrze, zeznał jednak śladnych ślasy jeszcze nie może.

Warjarka. W poniedziałek, dnia 16 b. m., kobieta nieznanego nazwiska, około godziny 2 po południu poczęła z parasolem w ręku uganiać po placach około teatru i biła przechodniów. Wreszcie około godz. 3 pop. stróż plaacyjny przemocną ją zaniósł pod teatr, gdzie nieprzytomną kobietę położył na chodniku i poczęła krzyczeć o wodę. Kiedy podano jej wodę sodową, wylała ją sobie na głowę i bijąc się w ciemię, wydawała niezrozumiałe okrzyki.

Zatelefonowano natychmiast po Tow. ratunkowe, które zabrało ją, jako umysłowo chorą, do ogrodu angielskiego.

Zgubiona dziewczynka. Jędzastoletnia Mieczysława Dąbrowska, uczennica szkoły św. Andrzeja, wyszła dnia 11 b. m. o godz. wpół do 8 rano z domu swego opiekuna na Kazimierzu przy ulicy Bożego Ciała i do tej pory nie powróciła, a nawet zagnęła wszelki ślad po niej. Dziewczynka o blond włosach i czarnych oczach, ubrana była w kapelusik słomkowy z wstążeczką koloru bordo. Ktośby jakkolwiek posiadał wiadomość o zaginionej, raczy powiadomić o tem władze policyjne.

Teatr letni w Parku krakowskim. Artysty teatru letniego we środę powtórzą komedję operę J. N. Kamińskiego z muzyką Kurpińskiego „Krakowiaczy i Górnie“, a we czwartek wiodę Wil. Zygmunta Przybylskiego w 4 aktach „Szukajcie dziecka“.

Mała katastrofa gazowa zdarzyła się wczoraj około godziny wpół do 8 wieczorem. We wszystkich sklepach i lokalach publicznych jednocześnie światło gazowe zaczęło słabnąć tak dalece, że musiało zapalić świece. Stan ten trwał prawie całą godzinę, poczem wszystko wróciło do dawnego porządku. Powodem było powietrze, które dostawczy się w dużej ilości do jednej z rur głównych, pomieszało się z gazem i temsamem siłą jego osłabiło.

Gazdo zepsuła. „Słynny“ żydowski szynk „pod Plewną“, znajdujący się przy ul. Starowiślniej (róg placu przy ul. Dietla) przestanie niebawem istnieć. Oto dom, w którym ów szynk się znajduje, nabył obecnie p. Wł. Baidowski, fabrykant kartonazy i tutek — i „szeroką salę“ owego szynku, w której odbywały się krwawe nieraz „tańce“, zamienia nowy właściciel na salę fabryczną, w której maństwo robotnicze i robotników oddawać się będą zawodowej pracy. Cieszy nas też, że dom ów, własność żyda, przerezedł w ręce Polaka i chrześcijanina.

Kronika policyjna. Osszust. D. Heleny Dembowskiej, służącej z domu przy ul. Fiorjańskiej 1, 55 przyszedł 15 b. m. nieznaną jej parobek, który podał, że jest służącym u artysty-malarza Wł. Tetmajera w Brónowicach i prosił ją o pożyczanie 2 koron na zapłacenie lekarstwa w aptece W. Bedyka. Dembowska dała wiarę jego słowom i pożyczyla mu żadaną kwotę.

Wkrótce po odejściu owego męczyzny, dowiedziała się Dembowska, że miał to być znany oszust, Jacek Sikorski z Bronowic. Policja wdrożyła natychmiastowe dochodzenie co do osoby tego oszusta.

Dwa dni na służbie. Magdalena Kudela, rodem z Gorlic, służąca, służyła od ubiegłego czwartku do soboty na ul. Miodowej i zbiegła ze służby. Kudela chlebodawczyni swojej skradła poduszkę, a dzieciom sąsiedzkim pościagała przemocną dwie pary słoty kolczyków z uszów. Chlebodawczyni jej Rozalia Bertig, żydówka, zawiadomiła o tym wypadku policję.

Oszustwo i podpalenie. Przed laty około 40 tu wydzierżawił Hersch Kopeld od dworu w Cerkwi młyn z pięcioma morgami gruntu i trzymał się na tej dzierżawie do św. Michała 1903 r. i w tym czasie muślił dzierżawę odstąpić Józefowi Leiblowi, który wyższy czynsz płacił i przeciw któremu Kopeld z tego tytułu powzwał urażę i wytoczył sprawę przed rabina o odszkodowanie.

Figury N. Panny na Maj Książki do nabożeństwa w wielkim wyborze, Przepyszne heliominiatyry na szkło, Obrazy na porcelanie, drzewie i blasze. Chremolitografie paryskie, Oleodruki włoskie i szwajcarskie, Karty z widokami m. Krakowa i inne, Vota, medaliki i krzyżyki srebrne, Obrazki z herbem polskim duże in 4-to po 20 hal., Ramy i rameczki, poleca: **Specjalny skład ZAJĄCZKOWSKIEGO**, plac Maryacki L. 8 w Krakowie.

Kopeld na gruncie dzierżawionym przez siebie wystawił stodołę, który Leibel nie chciał odkupić, a więc Kopeld znalazł się w tem położeniu, że musiał stodołę własnym kosztem przenosić. Chcąc wydobyc się z kłopotu wpadł na bardzo dowcipny pomysł. Ubezpieczył stodołę i zbiory dość wysoko, a potem się spalił. Pożar nie był dla niego nowością, bo już dwa razy na tem samym miejscu pogorzał. Pierwszy pożar dotknął go szcześnie, bo Kopeld nie był ubezpieczony.

Po wystawieniu nowej stodoły zabezpieczył ją, a 25 grudnia 1885 pożar po raz drugi stodołę zniszczył do szczytu. Trzecią stodołę kupił Kopeld za 200 koron i zaraz ją ubezpieczył na 600 koron.

W ostatnich roku ubezpieczył ziemiołoty na 1000 koron i rozszerzył ubezpieczenie na meble i szezmarkie, których dotąd nigdy nie ubezpieczył.

Po przeniesieniu się do Riezawy, pozostawił w stodole kilka gratów wartych około 20 koron.

Stodoła istniejąca spaliła się 9 marca b. r., podpalona przez nieznanego współnika, którego Kopeld miał do tego nakłonić, a fakt ten stwierdza 95 letni jego współwyznawca, Hersch Gotselig, który pod przysięgą zeznaje, że Kopeld trzy razy go namawiał, aby mu jego stodołę podpalił, obiecując za to 50 koron, a kiedy Gotselig za żadną cenę przyjąć nie chciał, za trzecim razem wsunął mu do kieszeni 10 koron i szybko się oddalił. Kopeld więc stawał w posiadanie w tutejszym sądzie krajowym karnym, oskarżony o zbrodnię oszustwa.

Oskarżenie przed trybunałem, któremu przewodniczył radca Turowicz, wniósł zastępca prokuratora radca sądu krajowego dr K. Czyszczaan. Obronę prowadził mecenas dr Czesnak.

Trybunał po przeprowadzonej rozprawie uznał Kopeldę winnym zbrodni namawiania do podpalenia, oraz zbrodni podpalenia własnej stodoły i skazał go na 4 miesiące więzienia zwykłego, obustronnego po 14 dni, oraz na odszkodowanie tow. Ubezpiecz. 40 kor. i na zapłacenie kosztów procesu.

Gabryelski kupuje, sprzedaje i najmuje fortepiany, pianina, harmonje i pianole — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez saliczk.

Repertuar teatru miejskiego.

We wtorek 17 maja: „Gavaut Miner“ i Sp.“, krot. w 3 akt. Gondineta.

We środę 18 maja: „Uriel Acosta“, tragedia w 5 akt. Gutzkowa (popularne).

We czwartek 19 maja: „Lilla Weneda“, tragedia w 5 akt. J. Słowackiego z muzyką W. Żeleńskiego.

W sobotę 21 maja: „Siostry bliźnięta“, kom. w 4 akt. Faldy (nowość).

W niedzielę 22 maja o godz. 3 po południu: „Księżniczka pod Baławicami“, obraz hist. Lasoty.

W niedzielę o godz. 7 wieczorem: „Siostry bliźnięta“, kom. w 4 akt. Faldy.

W poniedziałek 23 maja o godz. 3 po południu: „Kopciuszka“, widow. fant. w 8 obr. Grimma.

W poniedziałek o godz. 7 wieczorem: „Lilla Weneda“, trag. w 5 akt. J. Słowackiego z muzyką W. Żeleńskiego.

Kącik humorystyczny.

W teatrze prowincjonalnym.

— Panie dyrektorze, gdzie nie można dostać zegara bijącego, a w drugim akcie trzeba koniecznie zaznaczyć, że się rękę zbija.

— To niech sufler z budki zapieje trzy razy!

Na „hofie“.

Kapral (do jednorocznego, któremu brakuje guzika u mundurka): Jednoroczny Kibek! Cóż to znów niechlujstwo! Czy to jednoroczny myśli, że jest kalendarzem kartkowym!

Ma zaufanie.

Weterynarz: A zkądże znawu, Wojciechu, zachciało się wam, abym ja wam poradził na złamanie nogi?

Wojciech: A bo to, widzi Pan, od czasu, jak mi Pan ciele wyleczył, mam do Pana takie zaufanie.

RADA MIASTA.

Posiedzenie budżetowe.

Po zagajeniu Rady przez prezydenta p. Friedleina r. m. Rotter stawia wniosek nagły, aby dla uzyskania w najkrótszym czasie wstawionych w budżet miejski 90.000 kor. jako odszkodowanie za budowę kontumacji, wystać w tym celu dwóch delegatów Rady do prezydenta ministrów i do ministra skarbu. Wniosek ten został uchwalony bez dyskusji.

R. m. Dasszyński interpeluje prezydenta, jako szefa urzędników magistratu, czy mu wiadomym jest, że w dniu 10 b. m. chemik miejski dr Lemberger na doniesienie tutejszych aptekarzy zrobił rewizję w składzie aptecznym p. Klemensiewiczowej przy ul. Karmelickiej, gdzie opieczętował szafkę z papierami i rachunkami,

nie mając do tego żadnego prawa i przytem zachowywał się nieodpowiednio.

Mowca pyta się więc p. prezydenta, jak zamierza postąpić z panem chemikiem miejskim?

Prezydent oświadcza, że sprawę zbada i jeżeli urzędnik ten postąpił nielegalnie, zostanie pomszony i stosownie ukarany.

R. m. Kosobucki postawił następnie wniosek poparty przez r. m. Rottera o uchwalenie 2000 koron na konkursy dla rękodzielników. Kredyt ten uchwalono bez dyskusji.

Na zapytanie r. m. Rottera w sprawie załatwienia nie załatwionych ekszhibitów, prezydent oświadcza, że w końcu maja złożoną zostanie relacja w tej sprawie.

Wreszcie po wygłoszeniu przez prezydenta wspomnienia pośmiertnego zmarłego Hirscha Landana, przystąpiono do porządku dziennego, to jest do obrad nad budżetem miasta na rok bieżący.

Referat budżetu.

R. m. Federowicz, jako sprawozdawca, przedstawia swój obszerny referat, w którym wykazuje źródła nowych dochodów dla gminy, oraz podniesienie dochodów płynących z dawnych i obecnych źródeł, a w końcu swoich wywodów przedkłada Radzie do uchwalenia wnioski komisji budżetowej.

Dyskusja jeneralna.

W dyskusji ogólnej pierwszy zabiera głos r. m. Bobilewicz, żałuje, że budżet przyszedł pod obrady dopiero 16 maja. Sprawozdanie jeneralnego referenta uważa za staranne. Podwyższenie podatku gminnego od czynszów z mieszkań, należy rozpatrywać krytycznie i radzi podwyższenie to odłożyć do chwili, gdy Kraków zostanie przeniesiony do II klasy podatku domowo-czynszowego i do czasu, gdy strącane obecne 15 procent z dochodów czynszu brutto na koszt utrzymania realności, będzie podwyższone do 30 procent.

R. m. Gross wykazuje w dłuższym przemówieniu, że właściwego deficytu nie ma, a jest tylko przelewanie do funduszu emerytalnego i amortyzacyjnego. Cała pozycja deficytu 197.000 koron może być pokryta księgowo-konwertowana przez kasę oszczędności, bo są pewne pozycje długu publicznego, które gmina tylko sobie samej jest dłużną. Dlatego też uważa mowca podwyższenie podatku za niepotrzebne, a szczególnie przemawia przeciw podwyższeniu podatku domowo-czynszowego, co się odbija głównie na najbiedniejszych lokatorach. W dalszym toku mowca przemawiał w interesie swoich współwyznawców.

R. m. Rotter rozpoczął swoje przemówienie przy akompaniamencie tonów wydobywających się z płomieni gazowych; akompaniament ten stawał się tak silnym i powstała tak piękna muzyka, że mowcy słyszeć nie można było, i to spowodowało, że prezydent samknął posiedzenie o godzinie w pół do 8-mej wieczorem.

„Manfred“ Schumanna.

Kiedy Schumann przeczytał po raz pierwszy „Manfreda“, tak był zachwycony pięknosciami poematu, że natychmiast postanowił napisać muzykę sceniczną dla uzupełnienia tajemniczej nastrojowości poezji Byrona. Skomponował więc najpierw uwerturę, a potem ilustrację muzyczną, złożoną z piętnastu numerów. Są to częścią zamknięte następy chórowe lub orkiestralne, częścią melodramatyczny akompaniament, towarzyszący biegowi akcji. Zadanu swemu oddał się Schumann z szczególnym zapałem i umiłowaniem i nie dziwnego: poemat, należący raczej pozornie do rodzaju dramatycznego był jakby stworzony dla muzycznego liryka, który dla wewnętrznej rozterki i ponurej melancholji Byronowskiego bohatera znalazł w swej duszy tony pokrewne, a oddał je z przejmującą siłą i głębią.

Byron nie myślał, zdaje się, o teatralnym przedstawieniu swego „Manfreda“, na isiał go też nie uwzględniając zupełnie wymogów sceny, gdyż dla teatru wiele szacunku nie żywił. Schumann zaś miał na uwadze przedewszystkiem sceniczne wykonanie dramatu z muzyką i w tym celu poczynił nawet w poemacie niektóre zmiany, które miały się przyczynić do podniesienia scenicznego wrażenia. W tej formie wystawił „Manfreda“ najpierw teatr weimarski za dyrekcji Liszta, później inne sceny niemieckie; wykonywano go też często w sali koncertowej.

Poprzedza poemat uwertura, malująca istotę charakteru bohatera, ponurą melancholją i udręką z powodu ciężkiej na nim zbrodni, a jednocześnie w głębi duszy huczący bunt, który „Man-

freda“ odrywa od ludzi i każe mu szukać towarzystwa nadludzkiej istoty.

Samą ilustrację muzyczną jeden z komentatorów Schumanna nazwał „jednym cudem“. Osauwa ona czasem słowa poety delikatną pajęczą siecią akordów, bez motywicznego związku obok siebie zestawionych, jak w „pożegnaniu słońca“ (akt III) to znów niezwykle suggestywnie przedstawia strachy podziemnego świata, albo rozplywa się w szeroką kantylenę, — jak w delikwiecie miękkiej, namyślnie tęsknej figurze, towarzyszącej czarodziejskiemu zjawisku (akt I) — jak w przegrywie do drugiego aktu, malującej słoneczny spokój natury w pełni wiosennego rozkwitu, jak w melancholijnej, niby błagalne westchnienie, inwokacji do Astarty (akt II). Jednym z najpiękniejszych natchnień Schumanna jest „wywołanie wróżki Alp“ (akt II). pełne prawdziwie czarodziejskiego wdzięku. Lekka, filigranowa melodia, niby delikatny, tęszowy obłoczek z milionów kropelek alpejskiego wodospału, nad którym nakuje się wróżka.

Muzyka 13 p. p. pod kierunkiem kapelmistrza Hocka wykonała ilustrację muzyczną z tą poprawnością, która wszystkie jej produkcje cechuje.

„Manfred“, Byrona nie był nigdy arcydziełem, — teraz jest już tylko bardzo zajmującym dokumentem historyczno-literackim, na którym można studjować rozwój geniuszu wielkiego poety, i współczesne upodobania literackie. Te młodzieńcze porwy, bunt, swądzenia, te smutki „białe, wiotkie, kruche“, te wybujałości wyobraźni przemęczonej i nieokreślonej, dziś już nas nie porwają i nie unoszą, a bohater Byrona przedstawia się nam, jako fantastyczny i chory deklamator, goniony beładnie nieuchwytnie widma swoich marzeń. Zresztą mamy Kordjans, który nie tylko daleko silniej przemawia do naszych uczuć, ale jest także dużo poetyczniejszy, choć się czasami pogrąża w manfredowskie żale i narzekania.

Ten olbrzymi monolog w kilku odstępach, wypowiedział p. Kotarbiński z siłą i przekonaniem i podziwu godną wytrwałością. Spełniając obowiązek solidarności wobec chorego kolegi, dla którego był przesnaczonej dochód z przedstawienia, — malutkie rolki różnych widm przesłanujących Manfreda, odegrali artyści naszej sceny: panie Wysocka i Arkawin, tudzież pp.: Sosnowski, Mielewski, Jednowski i inni.

Kronika literacko-artystyczna.

* Z poezji angielskiej. E. B Browning*).

Cel życia.

I pocóż my na ziemi? Mów — na snój; nie żeby nas radował wina chłód w spiekocie wielkiej dnia, gdy mija trud i słodki śmierci dzwon zakochany bój. Na piersi dał ci Bóg oliwy woń — na walkę, nie na rząd — i zbiera wciąż jak kryształ czyste łyzy, by inay mąż, pracownik młodszy ziemi ubrał skroń w amulet łoż.

tłom. Tad. Smol.

*) Elżbieta Barret Browning, żona słynnego Roberta (1811—1889), jednego z najznakomitszych poetów angielskich — mieszkała we Włoszech, gdzie gorliwie zajmowała się agitacją ku wyswobodzeniu tego kraju. Najpiękniejszym jej utworem jest „Aurora Leigh“ (1858), romans poetyczny, przedstawiający cierpienia niewieściej natury w walce z konwencjonalizmem społeczeństwa. Jej „Poems“ wychodziły niejednokrotnie. Umarła r. 1861.

WOJNA.

Depesze dzienne.

Z Portu Artura.

Londyn 16 maja. B. Reutersa donosi: Podług nadeszłych z Petersburga depesz, japoński krążownik w Porcie Artura został zatopiony przez rosyjskiego kadeta marynarki.

Ruchy wojsk.

Petersburg 16 maja. Korespondent ros. aj. telegraf donosi z Mukdena pod datą wczorajszą. Znacne siły wojskowe Japończyków gromadzą się w północno-zachodnim rejonie. Marsz Japończyków z Fengwangczeng do Liaojang adaje się nie jest jeszcze rzeczą postanowioną. Można przypuszczać, że główna siła armii japońskiej maszeruje do Hajczeng i do Kaiczu.

Petersburg 16 maja. Telegram jen. Sacharowa do sztabu jeneralnego pod datą dnia 4 b. m.

Józef Krzyszkowski

w Krakowie, przy ul. Florjańskiej 1. 17
naprzeciw hotelu „pod Różą“

Najmodniejsze materje wełniane czarne i kolorowe,
Najrozmaitsze materje bawełniane i niciane kolorowe.
Chustki, Pledy, Echarpki wełniane, Kocy wełniane i bawełniane, Kapry, Szyfony, Perkalę, Dymki białe, Dryle, Firanki, Pończochy, Skarpatki, Chusteczki do nosa, Ręczniki
Wszystkie towary w doborowych gatunkach

donosi: Japońska straż przednia wyruszyła dnia 12 b. m. na linię Feng-wangczeng-Liaojiang i dotarła do Juinea. Dwie sotnie kozaków cofnęły się do wsi Kancautianci, oddział japoński złożony z trzech batalionów z 10 armatami górskimi, oraz dwoma szwadronami konnicy, który wyruszył z Selncian przez pasmo Moduln, znajdował się dnia 11 b. m. w dolinie rzeki Tafanho. Od tego czasu o ruchach tego oddziału niema wiadomości. Przepuszczają, że maszeruje on ku Hejczeng. Oddział Japończyków opuścił 13 b. m. Tuinpu i maszeruje w kierunku południowym. W pogoni za nim puściła się sotnia kozaków. Przyszło do półgodzinnej walki. Sotnia kozaków mogła się jeszcze wczes wycofać i uniknąć zasadzki, urządzonej przez Japończyków.

Nasi wywiadowcy stwierdzili, że oddział Japończyków, złożony z dwu pułków piechoty z 8 działami i trzech szwadronów, zbliżył się do Lindzia-puca i Ertusan. Między Lamszan-kuan i Salmaci przyszło do potyczki z Hunchuzami, podczas której padły trzy konie kozackie, jeden Kozak ranny, czterech Kozaków brakuje. Wydano zarządzenia, mające na celu oczyszczenie okolicy z Hunchuzów.

Dwadzieścia kilometrów na południowy zachód od Moduln pojawili się wywiadowcy nieprzyjacielscy. Między Sinjan i Moduln wszystko spokojnie.

Wywiadowcy wysłani do Czenhajtsi nie widzieli znacznych oddziałów nieprzyjacielskich. Według wiadomości z chińskich źródeł, 500 Japończyków obsadziło Takuszani i Czenhajtsi. Jap. oddział w sile 1000 ludzi wyruszył dnia 13 b. m. 9 km. na północ od Port Adams. Pół szwadrona konnicy japońskiej i 300 ludzi piechoty otoczyło Wafantian. Nasze strażnice graniczne cofnęły się na północ. — Dnia 13 b. m. banda Hunchuzów z 300 ludzi zaatakowała 22-gą sotnię kozaków straży granicznej. Sotnia wspólnie z kompanją piechoty odparła atak. Hunchuzi stracili 30 ludzi i cofnęli się w kierunku Liao-jiang. Dnia 14 b. m. zjawiała się wielka banda 16 km. na zachód Liaojiang.

Podróż cara.

Petersburg 16 maja. Car Mikołaj i następcy tronu wyjechali wczoraj do nielat, z których wyrusza na plac boju. W świątce cara znajduje się minister wojny i minister dworu. Carowa odprowadziła cara na dworzec.

Depesze nocne.

Z Portu Artura.

Londyn 17 maja. (Tel. wł.) „Daily News” donosi, że w Porcie Artura jest 16 000 żołnierzy, a żywności na 9 miesięcy. Korespondenci Biura Reutersa oceniają położenie Rosjan tamże jeszcze korzystnie, załoga ma wynosić 30 000 ludzi.

Wiedeń 17 maja. (Tel. wł.) Działająca „Neue Freie Presse” podaje, na podstawie wykazów rosyjskich, że w Porcie Artura znajduje się 24 bataliony piechoty, 2 bataliony artylerji fortecznej, 1 batalion saperów, 29.000 żołnierzy i przeszło 100 dział.

W razie potrzeby mogą być także użyte dział okrętowe.

Ile jest amunicji i żywności, nie wiadomo, gdyż cyfry te są tajemnicą komendanta.

Czifa 17 maja. Skombinowany atak lądowy i morski na Port Artura ma być wykonany między dniem 20 a 23 b. m. Japończycy spodziewają się, że Dalny obsadzą w kilku dniach, a po usunięciu min będą mogli wysadzić wojsko w zatoce Ta-lien-wan i rozpocząć atak na Port Artura. Jeden z japońskich oficerów oświadczył, że Japończycy są zdecydowani przy tym ataku poświęcić 2.000 ludzi. Chińczycy opowiadają, że wjazd do Portu Artura nie jest zamknięty.

Petersburg 17 maja. (Tel. wł.) Według ostatnich wiadomości, Port Artura jest od strony lądu zupełnie odcięty.

Operacje w Mandzurji.

Petersburg 17 maja. (Tel. wł.) Główne siły japońskie stoją w odległości 60 km. od Liaojiang.

Londyn 17 maja. (Tel. wł.) Donoszą tutaj, że wczoraj stoczono w okolicy Liao-jiang zaciętą walkę.

Londyn 17 maja. (B. Reutersa). Admirał Kataoka donosi, że Rosjanie d. 12 b. m. cofnęli się ze wzgórza Robinsona i zajęli inne pagórki, położone na północny zachód od wzgórza Taku. Tam wzniesli szaniec i ustawili sześć dział. Eskadra admirała ostrzeliwała stanowisko rosyjskie przez całą niedzielę, ale Rosjanie silnie się trzymali. Flotylla japońska, która przeszukiwała port celem usunięcia min, była cały dzień wystawio-

na na ogień nieprzyjacielski, nie poniosła jednakże żadnych strat.

Katastrofa okrętu japońskiego.

Tokio 17 maja. (B. Reutersa). Parowiec „Mijako” zatonął w chwili, gdy uwalniał zatokę Kerr od rosyjskich min. Admirał Kataoka przybył do tej zatoki onegdaj z oddziałem trzeciej eskadry, celem osłaniania drugiej flotyli torpedowców, która miała spełnić wspomniane zadanie. Pięć min już usunięto i prace na ten dzień miały być zakończone, gdy nagle „Mijako” najechał na zasłoniętą minę, która eksplodując, cały okręt zniszczyła. „Mijako” jeszcze przez 22 minuty utrzymał się na powierzchni wody. Dwaj marynarze zginęli, 6 jest rannych, resztę załogi wyratowano.

TELEGRAMY.

Mianowania i przeniesienia.

Wiedeń 17 maja. „Wiener Ztg” ogłasza: Cesarz zamianował radców skarbowych Emila Hochleitnera, Michała Wolińskiego i Edwarda Bubnę starszymi radcami skarbowymi w okręgu krajowej dyrekcji skarbowej lwowskiej.

Prezydent gabinetu, jako kierownik ministerstwa sprawiedliwości, przeniósł radcę sądu krajowego i naczelnika sądu powiatowego w Wojniczu, Stanisława Szurę do Podgórze, a zamianował sekretarza sądu w Białej, Stefana Zapłowieza sędzią powiatowym w Białej i adjukta sądowego Feliksa Franica w Kętach, sędzią powiatowym w Wojniczu.

Rada rolnicza i przemysłowa.

Wiedeń 17 maja. „Wiener Ztg.” ogłasza skład Rady rolniczej i przemysłowej, w skład której wchodzi z Galicji, powołani z Wydziału krajowego: członkiem Mieczysław Onyszkiewicz, zastępcą Władysław Kędziór.

Z tow. gospod. we Lwowie: dr Włodzimierz Kozłowski, Eugenjusz Abrahamowicz, konsul Mandyszewski, Julian br. Branicki

Z tow. roln. w Krakowie: Karol Czeż.

Z tow. leśnego we Lwowie: Władysław Tyńiecki i Kazimierz hr. Szeptycki.

Z galic. związku naftowego: Franciszek hr. Zamojski i dr Stefan Bartoszewicz.

Z ministerstwa rolnictwa: Włodzimierz Gniwosz, dr Antoni Górski, dr Adam Krzyżanowski, dr Tadeusz Piliat, Marjan Manaczyński; zastępcami: Włodzimierz Braun i Juliusz Siegler.

Delegacje.

Budapeszt 16 maja. Komisja budżetowa delegacji austriackiej odbyła dziś posiedzenie. Przewodniczący Chlumecy wnoszą, aby do rozpatrzenia się nad zwyczajnymi kredytami na wojsko i marynarkę zaprosić ministra skarbu Böhm Bawerka, któryby udzielił wiadomości.

Del. Kramarz zaznacza, że nie jest rzeczą delegacji naradzać się nad kwestją pokrycia i a pytuje, czy chodzi o wyjaśnienia, czy też o deklarację rządu. W takim razie mówca domagałby się wezwania prezydenta ministrów dra Koerbera.

Przew. Chlumecy odpowiada, że zależy tylko na wyjaśnieniach, bo rozstrzygnięcie co do pokrycia wydatków nie należy do delegacji, tylko do obustronnych ciał prawodawczych.

Del. Kramarz prosi o zaprotokołowanie oświadczenia przewodniczącego i cofa wnioski o wezwanie dra Koerbera.

Wniosek o wezwanie ministra Böhm Bawerka uchwalono, poezem minister spraw zagranicznych hr. Gołuchowski wygłasza swoje exposé.

Po hr. Gołuchowskim, któremu za jego wywody przewodniczący Chlumecy podziękował, zabrali głos del. Kramarz.

Zaznacza on, że wobec tego, iż nawet skrajne dzienniki niemieckie mówią o niebezpieczeństwie izolowania Niemiec i nie wierzą już w nienaruszone trwanie trójprzymierza, należałoby się rozglądać, aby przy nowym ugrupowaniu się mocarstw, Austria nie została na lodzie.

Mówca widzi w nowej formacji zagranicznej polityki, której punktem środkowym jest sprytnie prowadzona polityka francuska, w myśl wszystkich mocarstw europejskich zwróconą przeciw Niemcom, które skutkiem polityki orientalnej gospodarzo i politycznie się wzmogły.

Nawet polityka Anglii powinna się rachować z tem aktualnem niebezpieczeństwem niemieckiej polityki na Wschodzie. — Charakterystycznym jest, że angielsko-francuska umowa została właśnie zawartą podczas wojny na Wschodzie, fakt, że podczas konfliktu pomiędzy Rosją a An-

glią oba państwa poniosłyby ogromne szkody, a Niemcy odniosłyby korzyści.

Włochy boją się na półwyspie Bałkańskim najbardziej Niemiec i to więcej niż Austrii. Jeżeli plany Niemiec spełnią się, wtenczas niezawisłość i niezależność Austrii ustanie.

Austria popiera dążności innych mocarstw na Bałkanach, jeżeli rządzi tam przeciw Słowianom. To wykazuje, że niemieckie parcie na Wschód wpływa na politykę wszystkich mocarstw.

Należy przecież wyrazić zadowolenie, że austro-rosyjska ugoda jest tak silną, jak to stwierdziła mowa tronowa i „exposé” hr. Gołuchowskiego, choć owoce z niej powoli dojrzewają i wyrazić nadzieję, że i na przyszłość ugoda ta silną pozostanie.

W dalszej dyskusji zabierali głos Krupp, hr. Stürgkh i bar. Oppenheimer, poezem na wywody del. Kramarza odpowiedział hr. Gołuchowski.

Budapeszt 17 maja. Po popołudniowym posiedzeniu przystąpiono do dyskusji szczegółowej. Przemawiali del. Tellinger, hr. Stürgkh, del. E. Abrahamowicz i del. Hoffmann. Po odpowiedziach hr. Gołuchowskiego przyjęto i zatwierdiono cały budżet i kredyt dodatkowy ministerstwa spraw zagranicznych.

Następne posiedzenie dziś o 10. Na porządku dziennym: Ordynarjum wojskowe.

Wiedeń 17 maja. Komisja budżetowa deleg. austr. nie ukończy swoich czynności przed Zielonemi Świątami.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 16-go maja. — (Giełda pop.) — Godzina 1 — Marki 117-87 Benta majowa 99-20. Węz. reuta koronowa 96-95, Akcje anstr. zakładu kredyt. 634 — Akcje węg. 748 — Akcje Anglobanku 279 — Akcje Uniobanku 514 — Akcje Lendersbanku 421-75, Akcje kolei państw. 622-50 Lombardy — Akcje fabryki broni 459 — Akcje tytoniowe 889 — Akcje Alpiny 40-80 Loay wiedeński 128-50 Ra e 258 — Bankier (stały 20-10, — spierany / osłabiony) 46-60, a fta niezmienną.

Berlin 16-go maja. — (Giełda wiede.) — Austriackie Akcje kredytowe 100-90, Towarzystwo dyskontowe 183-76.

NADESIANE.

Buhybka „Nadesiane” nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

Peleryny Zakopiańskie.

Najtańsze źródło zakupna peleryn męskich i damskich w Bazarze wyrobów krajowych J. F. J. Komendziński, Zakopane.

Zakład techniczno-dentystyczny

W. Lipońskiego

przy ul. św. Krzyża 1. 5 I p. — Osadzanie sztucznych zębów na sposób amerykański. — Naprawy z prowincji uskutecznią się po wrotnej podzię. 2728

Dr Michał Śliwiński

ordynuje w KARLSBADZIE

Mühlbrunnstrasse „König v. Preussen”.

Ruch pociągów

c. k. kolei Państwowej i c. k. kolei Północnej na stacji Kraków

ważny od dnia 1-go maja 1904 roku według czasu środkowo-europejskiego.

Odechodzą z Krakowa:

W stronę Lwowa.	osobowy o godz. 7:40 wiecz.
pospieszny o godz. 8:43 r.	osobowy o godz. 9:00 w.
osobowy o godzin. 8:10 r.	osobowy o godz. 10:55 w.
osobowy o godzin. 11 rano	
błyskawiczny o g. 2:49 pp.	De Nowego Sącza
pospieszny o godz. 8:38 w.	osobowy o godz. 9:02 rano
osobowy o godz. 9 wiecz.	osobowy o godz. 7:55 wiecz.
osobowy o g. 10:55 wiecz.	osobowy o godz. 11:40 w.
	De Wiednia
De Oświęcimia	osobowy o godz. 5:25 rano
osobowy o godzin. 4:30 r.	pospieszny o godz. 7:18 r.
osobowy o godz. 1:15 pop.	błyskawiczny o g. 2:31 pp.
osobowy o godz. 7:55 wiecz.	osobowy o godz. 2 po poł.
	pospieszny o godz. 10 w.
De Tarnowa i Stróż	
osobowy o godzin. 6:15 w.	De Warszawy
	osobowy o godz. 5:29 rano
De Wieliczki	osobowy o godz. 9:20 rano
osobowy o godz. 8:30 rano	osobowy o godz. 6:40 wiec
osobowy o g. 1:30 w pot	

MIODOSYTNI KAZIMIERZA ROBACKIEGO

Miód stołowy lekki butelka 60 cent.
Miód stołowy mocny butelka 80 cent.
Miód stołowy wytrawny but. 70 cent.

zalożona w roku 1841 — Kraków ul. Sławkowska 1. 26 — poleca:

Miód kuracyjny butelka 80 cent.
Miód esencja butelka 1 złr
Miód kopowiec butelka 1 złr. 20 cent.

Miód kasztelański butelka 1 złr. 50 cent.

Miód maliniak butelka 1 złr. 50 cent.
Maliniaki. Wiśniaki. Dereńki. 1794

potrzebna jest nianka do małego dziecka.
Kraków, ul. Warszawska 3 II p.

Osoby inteligentne
wymowne, mające znajomości w świecie przemysłowym znajdują zaraz zajęcie przy zbieraniu płatnych adresów, a procent. Zgłoszenia osobiste od 8 do 10 rano lub od 2 do 3 popołudniu Redakcji „Księgi Adresowej”, Kraków, Floryańska 1 8 I piętro.
2023 8 0

Kto lubi
bez piegów, delikatną twarz, miękką, elastyczną skórę i różową pieczę, niech używa codziennie znanego medycznego
BERGMANNA
MYDŁA LILIOWEGO
(marka ochronna: 2 górniacy)
Bergmann & Co., Dresden u. Tetschen a/L.
Do nabycia po 80 hal. w Krakowie w aptekach: M. Próż, Karol Jahr, W. Redyk, F. Gralewski, K. Wiszniewski, Bartmański i Sp., L. Rosenberg; w drogueryach: J. Hanak i Sp., Anast. Froncz, F. Zopoth i Sp., J. Wiszniewski i Sp., J. Klemsiewicz, J. Reim i Sp., Roman Drobner, St. Rożnowski, — w Bośni: Stanisł. Pawłowski, Jan Michnik, — w Nowym Sączu w aptekach: R. Jakubowski, L. Georgeon; w drogueryach: T. Kwieciński, D. Klausner, — w Rzeszowie: w aptece A. Karpiński; J. Kołodziejowski, Paulina Brünner. 1456 1 0

Porebski i Zimler
Kraków, Rynek L. 8
polecają 1645 5
PRACOWNIE
szat liturgicznych,
katerie kościelne,
salony jedwabne,
szychowe i złote,
hafty i Koronki kościelne.

Konces. zakład sprzedaży
ma do sprzedania:
biórko antyk. machon., Biórko barok renesans z bronzami, Biórko czarne bogato brązem inkrust., Lustro pallandrowe inkrust., Kredensy matowe, szafy dwie bogato rzeźbione i z bronzami, tackery machoniowe, oraz wiele innych rzeczy machoniowych i orzechowych, Łóżko machon., Świeczniki, Porcelana, Bronzy, Szkatułki machoniowe brązowe, zegary antyczne, Stolik toczony i dwa krzesła oraz rzeczy zwyklesze i garderoba. 1790
Leopoldyna Machowska.
Kraków, ulica Szewska Nr. 5 I piętro.

Poszukuje się do kupienia
Folwarczku
kilko lub kilkanaście morgowego, zdrowej górzystej okolicy, przydatnego na letnie mieszkanie, z domem mieszkalnym lub bez, blisko stacji kolejowej, nie dalej, jak 2 lub 3 godziny drogi od Krakowa. Zgłoszenia listownie do Admin. „Głosu Narodu” pod 1994. Środkowictwo wykluczone. 1994 4 10

DOM MUROWANY
nowy o 4-ch ubikacjach i dużych piwnicach, za Wisłą w Zakrzawku, — z powodu zupełnego wyjazdu z Krakowa
Jest bardzo tanie do sprzedania. 1750
Wiadomość: Andrzej Szafraniec, majster szewski, Kraków, ulica Stolarska L. 18, u właściciela.

Praktykanta handlowego
z obecnego z handlem, z uszeregowanymi poszukuje się dla sklepu krawieckiego w Schodnicy. Odpowiednia płaćka i wykształcenie się rutyną handlowej pewna. 2025 3 2

Wykaz realności i parcel budow. celem sprzedaży
zawiera 54 realności i 17 parcel. Egz. 50 ct. „Informator” Kraków, ulica Szpitalna L. 34. 2045 2 2

Pomieszkania do wynajęcia
W oficynie dworu Bieżanów stacya Bieżanów są zaraz dwa suche pomieszkania do wynajęcia I piętro.
2003 4 5

Kregle i Kule
z drzewa „Lignum Sanctum” i zwykłego polecają najtaniej 1644 3 12
Reim i Spółka
Rynek 37 Kraków Linia A-B.

„Cunard Line”
Linia
FIUME — AMERYKA.
Następujące okręty wychodzą 2034 2 0
z Fiume do New-Yorku:
„PANNONIA” dnia 31 maja b. r.
„ULTONIA” „ 14 czerwca b. r.
„SLAWONIA” „ 28 czerwca b. r.
Blizszych informacji udziela po polsku król. węg. uprzywilejowane biuro
„Menetjegyiroda”
Budapeszt, Vigadó tér 1.

Parcelacya
dóbr Latoszyn cztery kilometry od miasta i stacyi kolejowej Dębica.
Grunta pszenne. Budulec z własnych lasów tani. Hipoteka czysta, tak, że kto kupi, zostanie zaraz jako właściciel zaistalowanym, może się zaraz budować, a tegoroczne plony należec będą już do niego. — Kancelarya parcelacyjna znajduje się we dworze, a informacji udziela bezpłatnie **Wł. Lewicki w Latoszynie** poczta w miejscu 1974 5 0
SZCZĘŚĆ BOŻE! Wł. Lewicki.

Tylko wtedy prawdziwy, jeżeli trójgraniasta flaszka zamknięta poboczną opaką (czerwony i czarny druk na żółtym papierze).

DOTYCHCZAS NIEZRÓWNY!!!
W. MAAGERA prawdziwy oczyszczony
DORSCH
TRAN z wątroby Miętusów
(w prawie ochronionem opakowaniu)
żółty, flaszka 2 kor., biały, flaszka 3 kor.,
Wilhelma Maagera
w Wiedniu.
Badany przez najznakomitszych lekarzy, a wskutek łatwego trawienia szczególnie także dla dzieci polecony i sapisywany we wszystkich tych wypadkach, w których lekarz chce sprowdzić wzmocnienie całego ustroju, szczególnie pierś i płuc, przybitek wagi ciała, poprawienie soków, oraz w ogóle oczyszczenie krwi.
Do nabycia prawie we wszystkich aptekach i składach — zycenych austro-węgierskiego państwa.
Główny skład i rozsyłkę dla państwa austro-węgier. ma
W. Maager w Wiedniu III./3., Heumarkt Nr. 3.
Naśladownictwa będą sądownie ścigane.

Obwieszczenie.
Celem oddania w przedsiębiorstwo **dobudowy szkoły** na osadzie „Piasek” w Szczakowej, a mianowicie 3 sal szkolnych, kancelaryi i mieszkania dla kierownika szkoły, rozpisuje się niniejszem konkurs z terminem wnoszenia ofert do dnia 25 maja 1904 r. włącznie.
Plan i bliższe warunki pod jakimi budowa zostanie oddana, przejrzeć można w kancelaryi Urzędu gminnego w Szczakowej w godzinach urzędowych albo też pocztą, przesłane będą interesentom za złożeniem kwoty 5 koron.
Każdy z ubiegających się winien przedłożyć Radzie szkolnej miejscowej w Szczakowej przed wyżej wymienionym terminem szczegółowy kosztorys, 5% wadyum ogólnej sumy i deklaracyę że oferującemu znane są szczegółowe i ogólne warunki budowy i że obowiązuje się warunki te w zupełności wykonać.
Nadmienia się, że przedsiębiorstwo budowy zostanie oddane za kwotę ryczałtową fachowo uzdolnionemu oferentowi, jeżeli będzie zasługiwał na zaufanie bez względu na oferowaną kwotę.
Rada szkolna miejscowa
Szczakowa dnia 9 maja 1904 r. 2024 3 3

SPECYALNY WYKAZ
letnich mieszkań do wynajęcia
poleca „Informator” Kraków, ul Szpitalna L. 34. 2046 2 3
Pożyczek na zastaw pensyl udziela Spółka Kredytowa
Kraków, ul. Basztowa L. 9. 1958 4 8

Panienka
inteligentna, z dobrego domu, miłej powierzchowności, z ukończoną szkołą wydziałową, poszukuje umieszczenia w lepszym chrześcijańskim handlu w Krakowie jako ekspedientka lub kasjerka. Łaskawe zgłoszenia uprasza nadsyłać pod lit.: „W. W.” do Admin. stracyi „Głosu Narodu”. 2044 2 5

Kumerol
tuszecz kuchenny ze rżenia orzecha kokosowego nabywać można w handlu kolon.
J. F. Fischer, Kraków
Rynek linia A-B. 1781
Hurtownia sprzedaj wprost z magazynów kolejowych codzieln.

Najpewniejsza lokacya kapitału.
Z powodu wyjazdu jest do sprzedania dom 8 piętrowy w śródmieściu, przy ulicy Szewskiej w Krakowie, **bardzo dobrze utrzymany, bez pośrednictwa.** — Kapitał potrzebny 8 tysięcy zł. Blizszej wiadomości udzieli Wny Leon Schiller, dom handlowy przy ulicy Wiślniej. 2041 2 8

PARA
wałachów powozowych kasztanowatych lat 5 i 7, szesnastej miary, do sprzedania. Hotel Krakowski 2039 2 8
Nauczycielka
języków: niemieckiego i francuskiego, z dyplomem szwajcarskim, ndziela nauki oraz konwersacyi tychże języków. Adres w Administracyi „Gł. Narodn”, ul. św. Krzyża 7. 2036 2 3

Dr. UHMY
PUDER NA WŁOSY
w płynie.
Doskonale odłuszcza i odkaża skórę, zapobiega wypadaniu włosów, wzmacnia ich porost.
Do nabycia w zasobniejszych aptekach, drogueryach i składach perfum! 1787
Główny skład w Lwowie: Hay, Mikolasch; Kraków: Reim

Uczeń starszy
lub pomocnik najdnie zaraz sięgnąć do Drogaryi w Oświęcimiu. Odbiór nabywał włącznie z świadectwami.
2027 3 3

2 zdolne prasowaczki
potrzebne są zaraz do pralni ulica św. Krzyża 12.
2028

UCZNIA
poszukuje 2030 3 3
KSIĘGARNIA S. A. KRZYŻANOWSKIEGO.

Zdolnego subiekta
i chłopaczka do nauki poszukuje eukiernia Bosiewicza w Przemysłu.
2033 2 6

Grammophon
koncertowy wraz z 62 kawałkami (15 dużych a 49 mniejszych płyt) jest za połowę ceny do sprzedania. Oglądać można między godz. 3—4 popoł. przy ul. Garbarskiej L. 4 II p., drzwi 6.
2081 3 3

Pożyczki 1659 7 8
dla urzędników i hipoteczne. Wiad. za nadesł. marki poczt. 20 h. pod adresem: „Slavia” skrytka pocztowa 56 Kraków.

Poszukuję dzierżawy
200 do 300 morgów blisko kolei. „J L”. Poste restante Kalwarya. 1977 5 5

PANNA
inteligentna, młoda, uzdolniona w krawieczynie i kroju, poszukuje umieszczenia jako panna służąca lub bona. Przejmnie także chętnie zajęcia w handlu. Zgłoszenia do 20 bm. pod „A. Z.” post. rast. Kraków. 2022 3 3

Woda kolońska fiołkowa
JULIANA JÓZEFOWICZA
poleca się 1546
jako dobrą wodę toaletową
z trwałem zapachem.
Flakony w cenie: 2 kor. 40 h. i 1 kor. 50 h.
W Krakowie: w składach aptecznych i perfumeryach — *we Lwowie*: u pp. A Beacock, ul. Hetmańska 4 i P. Mikolascha i Sp.
GŁÓWNY SKŁAD
w Warszawie Nowo Senatorska 2.

Obszerny lokal
do celów przemysłowych, jest na obszarze dworskim w Rakowicach pod Krakowem do wynajęcia — tamże
MASZYNA PAROWA
ośmiokonna z kotłem i trasmysią do sprzedania.
1997 2 3

W PIWNICZNEJ
saras koło Popradu, są dwa pomieszkania, po dwa pokoje, każde umebrowane odpowiednio, dla letników od 15 maja br. w każdym czasie do wynajęcia. Blizsze szczegóły ul. Szala 1. 57 part. oficyny, u L. M. urzędnicza. 2001 2 3

260 morg. do sprzedania.
Wiadomość: ul. św. Anny 4, II piętra 1991 4 5

Halki jedwabne, wełniane, batystowe
i kretonowe

Bielizna damska, męska i dziecienna w wielkim wyborze.
CAŁE WYPRAWY ŚLUBNE. 1968 3 0

Kraków

M. Beyer i Spółka

Sukiennice

Co dzień nowości w bluzkach jedwab-
nych, wełnianych i batystowych.

Wyroby trykotowe jedwabne, wełniane i bawełniane.
Pończochy i skarpetki dla Pań, Panów i dzieci.

Bardzo piękne

Dwa obrazy

kościelne

starożytne z XVI i XVII wieku, olejno na drzewie malowane, są tanio do nabycia

w księgarni katolickiej
Dra Władysł. Miłkowskiego

W KRAKOWIE,
ulica św. Jana 6, (Hotel Saski).

Jeden wielkości 256/175 centymetrów na desce grubej 3 1/2 centymetra z roku 1566 przedstawia Narodzenie Pańskie; drugi na desce o rozmiarach 215/150 centymetrów przedstawia św. Franciszka, odtierającego święte piętna. Oba bardzo dobrze zachowane. 1766

Wielbiciele i Czciociele Maryi!

W czasie jubileuszu „Niepokalanie Poczętej“ pamiętajcie

o **Grocie Lourdeńskiej** w Porąbce uszowskiej.

Do wykończenia potrzeba jeszcze 10 tys. koron.

Datki przyjmuje Komitet budowy Groty w Porąbce uszowskiej. 1569

SKLEP WIKTUAŁÓW w Krakowie

z powodu słabego zdrowia właściciela do sprzedania. Wiadomość w Admin „Głosu Narodu“. 1960 6 14

Bez kapitału

i bez znajomości fachowych każdy może otrzymać zastępstwo korzystne. Artykuł wszędzie i łatwo można sprzedawać. Szczegóły bezpłatnie. Zgłoszenia pod „korzystne“ do Administracji Głosu Narodu. 1965 6 14

Obwieszczenie!

Ogólne Zgromadzenie zwyczajne członków Towarzystwa Zaliczkowego w Tarnobrzegu spółki zarejestrowanej z odpowiedzialnością ograniczoną odbędzie się dnia 27 maja 1904 r. w razie kompletu o godzinie 10-tej przed południem, a w razie braku kompletu o godzinie 11-ej przed południem, w sali Rady powiatowej.

PORZĄDEK DZIEMNY:

- 1). Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia.
- 2). Zatwierdzenie rachunków za rok 1903
- 3). Wyłosowanie trzech członków Rady Nadzorczej i jednego zastępcy.
- 4). Wybór Dyrektora pierwszego.
- 5). Sprawa zakupna realności.
- 6). Wybór komisji lustracyjnej.
- 7). Wnioski członków.

Tarnobrzeg dnia 10 maja 1904.

2060 1 1

Prezes: J. Horodeński.

KRYNICA

Zarząd świeżo przez nowonabywcę odnowionego i z wszelkim komfortem urządzonego

HOTEL-PENSION Karolówka

zawiadamia Szanowną Publiczność, że ma zawsze pokoje dla przejeżdżnych gości od 2 koron za dobę, oraz, że w czasie od 15 maja do 30 czerwca i począwszy od 1 września, ceny dla pensjonaryszów są o 25% niższe. 2058 1 3

Fortepian, wypożyczalnia książek i gry towarzyskie na miejscu w hotelu.

Nowość!!! Cook'a & Johnson'a

amerykańskie patent. pierścienie na nagniotki.
Najlepszy i najpewniejszy środek terażniejszości, znakomicie działający i natychmiastowo usmierający ból. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach. 1 sztuka w kowercie 20 hal., 6 sz uk w pudełeczku 1 kor. Przy przesyłce pocztą 20 hal. więcej. 2011 2 10

Główny skład „znm Samariter“ Graz.

Komitet Wystawy metalowej (Rynek 6)

poszukuje restauratora dla objęcia 2026 3 3

restauracyi wystawowej.



Pomaga rzeczywiście znakomicie jako niedościgniony „Tepiciel rob”
Kupujcie jednak tylko we flaszkach wszędzie tam, gdzie są wywieszane afisze Zacher

Wydawca: Dr. Antoni Beaupré.

Redaktor odpowiedzialny Dr. ...
Papier z fabryki Braci Mi...

Dwie kamienice
2-piętrowe przy ul. Sobieskiego zamienię na wioskę ewentualnie z dopłatą. Wiadomość u Administratora p. Heumana, Rynek główny Nr 13 od godz. 12—3. 2064 1 3

WDOWA

po prywatnym oficyaliście, osoba wiekowa, chora nie zdolna do żadnej pracy, a pozostająca bez środków do życia, błaga litościwe serca o pomoc. Łaskawe choćby najdrobniejsze datki prosi nadsyłać na ręce Adm. „Głosu Narodu“, dla Zarzyckiej, lub też wprost pod adresem Marya Zarzycka, ul. Szewska 1. 9 u, dozorcy domu. 2062 1 0

Poszukuje się dobrego KUCHARZA

z płacą od 200—250 kor. miesięcznie i całodziennie utrzymanie. Warunki wymagane są ze strony pracodawcy.
I. Musi być zawsze trzeźwym.
II. Musi być czystym robotnikiem.
III. Obznajomionym z kuchnią francuską i szybkim w wydawaniu z kuchal potraw.

Posada do objęcia natychmiast, jako drugi kucharz Hotelu Saskiego w Krakowie. Zgłaszać się można wprost. Adolf Morawiecki, Restaurator w Hotelu Saskim, Kraków. Zgłaszać się może taki kucharz, który odbył praktykę w większych domach prywatnych lub pierwszorzędnym restauracjach, ceby mógł stwierdzić świadectwami. 2057 1 3

BRYNDZA
górska majowa, eo dzień świeża, paczka 5 kilowa 4 K. 56 h.
SZPARAGI
świeże, paczka 5 kilowa 4 K. 80 hal. wybierane, duże 1 K. 60 h. kilo. Dwór Łapszyn Brzeżany 2040 2 15

Kancelarya główna Hr. Potockich w Krzeszowicach pod Krakowem poszukuje ogrodnika

do prowadzenia dużego ogrodu pałacowego, kwiatowego i owocowego, ze szklarnią, cieplarnią, ananasarnią i figarnią. Do podań należy dołączyć curriculum vitae i odpisy świadectw, których się nie zwróci. 2038 2 6

Rządowo uprawniona
Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych
pod firmą
K. RZĄCA i CHMURSKI
w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 4,
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Towarzystwa Lekarskiego krak., polecane przez toż Towarzystwo 1768
WODY MINERALNE SZTUCZNE
odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Giesheblerskiej, Selterskiej, Vlohy, Mariubadzkiej, Nemburg, Klesingen, indziej specjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna oraz wody mineralne normalne z przepisu Prof. Jaworskiego. — Sprzedają cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie darmo.

Posadę rachmistrza

kasjera — buchaltera — korespondenta w godzinach rannych do 2-tej po południu w Krakowie lub w pobliżu Krakowa albo techniczny nadzór nad lasem przyjmie mężczyzna lat 32 wszechstronnie teoretycznie i praktycznie wykształcony ze szkołą lasową i egzaminami rządowymi z rachunkowości oraz z leśnictwa i 10-cio letnią praktyką lasową. — Wykonne dokładnie pomiary zrębów i oszacowanie tychże, jak również całych przestrzeni lasów. — Łaskawe zgłoszenia „Sylwan“, poste restante Kraków. Pośrednictwo biur wykluczone. 2068 1 3

W drukarni W. Korackiego w Krakowie.